

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ОЛІМПІЙСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І
СПОРТУ УКРАЇНИ**

«ОЛІМПІЙСЬКИЙ СПОРТ» У ТАБЛИЦЯХ

Частина I. Курс III

Київ 2024

УДК 796.032(083)

Авторський колектив:

Булатова М. М. доктор педагогічних наук, професор

Єрмолова В. М. кандидат наук в галузі фізичного виховання і спорту, доцент

Радченко Л. О. доктор наук в галузі фізичного виховання і спорту, доцент

Кріль І. М. кандидат наук в галузі фізичного виховання і спорту

Єгупов М. В. кандидат філософських наук

Рецензенти:

Андрєєва О. В. доктор наук в галузі фізичного виховання і спорту, професор

Козлова О. К. доктор наук в галузі фізичного виховання і спорту, професор

Навчально-методичний посібник «Олімпійський спорт» у таблицях затверджено на Вченій раді Навчально наукового олімпійського інституту 2 листопада 2023 року, протокол № 3.

Історія олімпійського руху багата на яскраві події та видатні спортивні досягнення.

Навчальний посібник «Олімпійський спорт у таблицях» спрямований на підвищення якості засвоєння студентами дисципліни «Олімпійський спорт». Цінність посібника полягає у тому, що зазначена дисципліна представлена у вигляді структурно-тематичних схем, що сприяє розвитку у студентів – майбутніх фахівців галузі фізичної культури і спорту – логічного мислення.

Творчі і практичні завдання й запитання поряд з лекційними і практичними заняттями допоможуть здобувачам освіти систематизувати знання з кожної теми, наповнити їх науковим і практичним змістом, конкретизувати поняття.

Посібник містить контрольні запитання та список рекомендованої літератури.

Для викладачів, студентів закладів вищої освіти фізичного виховання і спорту.

ББК 75.4(0)90я28

0-54

ЗМІСТ

	Стор.
Перелік умовних скорочень	4
Лекція 1. предмет, зміст та загальні поняття курсу «олімпійський спорт»	5
Лекція 2. Олімпійські ігри стародавньої Греції	9
Лекція 3. Відродження олімпійських ігор	23
Лекція 4. Олімпійські ігри Нового часу (1896–1948 рр.)	33
Лекція 5. Олімпійські ігри Нового часу (1952– по теперішній час) ...	37
Лекція 6. Олімпійський рух в Україні	41
Лекція 7. Олімпійська освіта: історія, структура, зміст і форми	46
Запитання підсумкової роботи	59
Література	61

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

МОК	–	Міжнародний олімпійський комітет
НОК	–	Національний олімпійський комітет
МСФ	–	Міжнародні спортивні федерації
МОА	–	Міжнародна олімпійська академія

ЛЕКЦІЯ 1

ПРЕДМЕТ, ЗМІСТ ТА ЗАГАЛЬНІ ПОНЯТТЯ КУРСУ «ОЛІМПІЙСЬКИЙ СПОРТ»

1.1. Причини, що обумовили введення курсу «Олімпійський спорт» до складу навчальних дисциплін

1.	Спорт здобуває все більше популярності в усьому світі.
2.	Із загального явища «спорт» в останні роки чітко виділяються такі поняття, як «олімпійський спорт», «професійний спорт», «масовий спорт». Кожний із них має свої ідеали, цілі, організацію, методика тренування, сфери діяльності, систему знань.
3.	У зв'язку з виділенням України в самостійну державу, виникнула необхідність в організації самостійної державної системи підготовки олімпійців і потреба в кадрах.
4.	Ідеали олімпізму допомагають вирішити значну кількість освітніх і виховних задач.

1.2. Предмет вивчення дисципліни «Олімпійський спорт»

Предмет вивчення дисципліни «Олімпійський спорт»	Причини і закономірності виникнення, функціонування та перспективи розвитку олімпійського спорту, а також організаційні, економічні, правові аспекти, зв'язок з іншими соціальними системами, перспективи розвитку його в Україні та світі.
Мета викладання дисципліни «Олімпійський спорт»	Підготовка фахівців для праці в різних сферах олімпійського спорту.
Зв'язок дисципліни «Олімпійський спорт» з іншими дисциплінами	Історія фізичної культури, соціологія, економіка, психологія, педагогіка, філософія, теорія фізичного виховання тощо.

1.3. Учасники олімпійського руху	
<i>Перша група</i>	Спортсмени, що знаходяться на різних сходах олімпійського спорту від початкової підготовки до завершення активної підготовки і виступів на рівні спорту вищих досягнень.
<i>Друга група</i>	Тренери, науковці, лікарі, масажисти та інші фахівці, що безпосередньо здійснюють процес підготовки спортсменів, а також визначають перспективи удосконалення системи спортивної підготовки, її наукове і медичне забезпечення.
<i>Третя група</i>	Фахівці, що здійснюють безпосередню роботу з підготовки і проведенню змагань у сфері олімпійського спорту – організатори, судді, журналісти, фахівці з допінгового контролю, інженери, режисери, постановники театралізованих вистав, артисти тощо.
<i>Четверта група</i>	Глядачі, на яких змагання мають помітний ідеологічний і виховний вплив, та які у свою чергу впливають на олімпійський рух.
<i>П'ята група</i>	Учасники складного багаторівневого механізму керування олімпійським спортом: керівники і члени міжнародного та національних олімпійських комітетів, федерацій з олімпійських видів спорту, регіональних спортивних організацій та інших структур, що працюють під заступництвом і за підтримки міжнародного олімпійського комітету.
<i>Шоста група</i>	Політичні та державні діячі, які використовують олімпійський спорт як засіб досягнення своїх цілей.
<i>Сьома група</i>	Представники ділових кіл, для яких олімпійський спорт є ефективним засобом реклами, сферою ділової активності, отримання прибутків.

1.4. Основні поняття дисципліни «Олімпійський спорт»

Олімпійський спорт	Система ідеалів, принципів, цілей, міжнародних спортивних змагань і підготовка спортсменів олімпійців.
Професійний спорт	Сфера розважального бізнесу в якій спортсмен є робочою силою, а основним критерієм ефективності є доходи. Спортивна майстерність, високий результат це лише ефективні засоби отримання прибутків.
Масовий спорт	Діяльність суб'єктів сфери фізичної культури і спорту, спрямована на забезпечення рухової активності людей під час їх дозвілля для зміцнення здоров'я.
Олімпізм	Філософія життя, що звеличує та об'єднує в гармонійне ціле якості тіла, волі та розуму. Поєднуючи спорт з культурою та освітою, олімпізм прагне створити спосіб життя, який базується на радості зусилля, освітній цінності доброго прикладу, соціальній відповідальності та повазі до міжнародно визнаних прав людини та універсальних фундаментальних етичних принципів у межах олімпійського руху.
Олімпійський рух	Концентрована, організована, універсальна і постійна діяльність всіх осіб та організацій, яких надихають цінності олімпізму, що проводиться під керівництвом МОК. Ця діяльність охоплює п'ять континентів. Вона досягає своєї вершини, коли збирає разом атлетів світу на величезному спортивному фестивалі – Олімпійських іграх. Її символ - п'ять переплетених кілець.
Олімпійські ігри	Змагання між атлетами в індивідуальних або командних видах спорту, а не між країнами. Вони об'єднують разом атлетів, які для цієї мети визначаються відповідними НОКами, чиї заявки прийняті МОКом. Атлети змагаються під технічним керівництвом відповідних МФ. Олімпійські ігри складаються з Ігор Олімпіади та Олімпійських зимових ігор.
Ігри Олімпіади	Міжнародні комплексні змагання, що проводяться з 1896 р. відповідно до Олімпійської хартії. Організуються олімпійським містом і Національним олімпійським комітетом країни під загальним керівництвом МОК. Рахунок Іграм Олімпіади ведеться незалежно від того, чи відбулися вони в те чи інше олімпійське чотириріччя
Олімпійські зимові ігри	Міжнародні комплексні змагання з зимових видів спорту, що проводяться МОК кожні 4 роки. На початку деякі зимові види спорту входили в програму Ігор Олімпіад: фігурне катання на ковзанах (1908 і 1920 рр.), хокей із шайбою (1920 р.). В 1924 р. у Шамоні (Франція) з великим успіхом були проведені міжнародні змагання із зимових видів спорту – “Міжнародний спортивний тиждень з нагоди VIII Олімпіади”. В 1925 р. МОК прийняв рішення про проведення самостійних Олімпійських зимових ігор, а змаганням 1924 р. надав статус перших зимових Олімпійських ігор. Термін «Олімпіада» у зв'язку з зимовими Олімпійськими іграми не вживається.
Олімпіада	Період із чотирьох послідовних календарних років, що починається 1-го січня першого року і завершується 31 грудня четвертого року.
Юнацькі Олімпійські ігри	Спеціальні Олімпійські ігри серед спортсменів-юніорів у віці від 14 до 18 років. Проходять як літні, так і зимові Ігри. Вони проводяться раз на чотири роки – літні з 2010 р., а зимові з 2012 р.
Олімпійська символіка	Комплекс атрибутів олімпійського руху.

1.5. Ідеї концепції сучасного олімпізму

<i>Політична</i>	Мирне співробітництво народів та держав світу за допомогою засобів фізичної культури, спорту та міжнародного олімпійського руху.
<i>Гуманістична</i>	Ідея загальної рівності всіх людей незалежно від кольору шкіри, національності, соціального статусу.
<i>Філософсько-педагогічна</i>	Забезпечує, спираючись на спортивно-ігровий метод виховання, вільний і всебічний розумовий, моральний і фізичний розвиток особистості, пов'язує заняття спортом з діяльністю в інших галузях суспільного життя. Основою цієї ідеї є прагнення людини до особистої досконалості, максимально доступному розвитку власних здібностей, рекордним досягненням.

ПРАКТИЧНІ РОБОТИ

Практична робота № 1

1. Основні причини введення курсу «Олімпійський спорт» до складу навчальних дисциплін.
2. Мета викладання курсу «Олімпійський спорт».
3. Предмет вивчення дисципліни «Олімпійський спорт».
4. Учасники олімпійського руху.
5. Олімпійський спорт.
6. Професійний спорт.
7. Масовий спорт.
8. Взаємозв'язок та розходження олімпійського, професійного та масового спорту.

Практична робота № 2

1. Олімпізм.
2. Олімпійський рух.
3. Олімпійські ігри.
4. Ігри Олімпіади
5. Зимові Олімпійські ігри.
6. Юнацькі Олімпійські ігри.
7. Олімпіада.
8. Ідеї сучасної концепції олімпізму.

ЛЕКЦІЯ 2

ОЛІМПІЙСЬКІ ІГРИ СТАРОДАВНЬОЇ ГРЕЦІЇ

2.1. Історія розвитку та особливості давньогрецької цивілізації

Греція у VII–VI ст. до н. е. (архаїчний період)	У результаті інтенсивної колонізації територія Стародавньої Греції різко розширилася. Почав інтенсивно розвиватися полісний устрій. Зародження Олімпійських ігор.
Греція у V ст. до н. е. – перша половина IV ст. до н. е. (класичний період)	Період найвищого розквіту Стародавньої Греції пов'язаний із піднесенням і найбільшою могутністю Афін, демократизацією політичного устрою багатьох полісів, бурхливим розвитком економіки, торгівлі, культури, науки, освіти. Найбільший розквіт Олімпійських ігор та інших усегрецьких змагань.
Греція у другій половині IV ст. до н. е. і початку III ст. до н. е. (елліністичний період)	Період громадянських війн, кризи полісного ладу, що завершився підкоренням Греції Македонією, завоюванням греко-македонською армією під командуванням Александра Великого величезних територій та створенням монархії, яка зайняла величезний простір, що об'єднував регіони з різними історичними і культурними коренями.
Римська Греція у III–II ст. до н. е. (елліністичний період)	Припинення існування Стародавньої Греції в 146 р. до н. е. обумовило новий етап у житті грецького народу., який прийнято називати Римською Грецією.
Рим у II і більшій частині I ст. до н. е. (елліністичний період)	У Римі панував республіканський лад. Римське суспільство являло собою табір ворогуючих між собою класів і станів, які дуже мало цікавилися культурною спадщиною завойованих грецьких територій. Безперервні громадянські і завойовницькі війни призвели до диктатури, на зміну якій у 30 р. до н. е. прийшов монархічний лад, що започаткував імперський період в історії Стародавнього Риму.
Рим у I ст. н.е. (починаючи з 20–30 рр.) і майже на все II ст. (римський період)	Розквіт Римської імперії, її найбільше територіальне розширення, досягнення у всіх сферах суспільного життя. Римський період найвищої популярності Олімпійських ігор.
Рим наприкінці II ст. (римський період)	Почалася криза, обумовлена солдатськими і селянськими заколотами, вторгненнями сусідніх племен, складними стосунками імператорів із сенатом тощо. Все це не могло не позначитися на суспільному житті, враховуючи Олімпійські ігри, щодо яких ситуація загострювалася також у зв'язку з релігійними конфліктами, посиленням впливу християнства і його прагненням викоринити язичництво.

2.2. Легенди та міфи про Олімпійські ігри

Цар Еліди Авгій, який володів великими стадами, наказав Гераклові очистити його стайні за один день. Геракл погодився за умови, що Авгій віддасть йому десяту частину своєї худоби. Цар був упевнений у неможливості виконання цього завдання. Геракл розібрав з двох протилежних боків стіни стайні і спрямував у них води річок Алфея та Кладея, які за один день винесли увесь гній зі стаєнь, після чого Геракл знову заклав стіни і прийшов за нагородою. Та Авгій не виконав угоди, і Геракл повернувся у Тірінф. Після довгих мандрів і служби у Еврісфея Геракл повернувся до Еліди, переміг Авгія та започаткував Олімпійські ігри на честь свого батька Зевса. (Ода давньогрецького поета Піндара, близько 522 – 442 р. до н.е.)

В одному з джерел сповіщається, що у 884 р. до н. е. правителі Еліди Іфіт, Спарти Лікурґ та Піси Клейстен, стурбовані постійними війнами між своїми народами, уклали угоду про перемир'я. На честь цієї події було вирішено провести Олімпійські ігри. Іфіт, Лікурґ та Клейстен виробили статут священного перемир'я. Найголовніша умова складеної угоди — заборона усіх військових дій – на три місяці, щоб учасники Ігор могли дістатися до Олімпії, взяти участь у змаганнях та повернутися додому. Порушників ухвалили карати великими грошовими штрафами, їх не допускали до змагань. У ті часи це вважалося найбільшим приниженням. Ізольованих від суперництва на аренах сторонилися навіть найближчі друзі.

У царя Еліди Еномая була донька прекрасна Гіпподамія. Цареві пророкували, що він загине від руки свого зятя. Кожному, хто сватався до його доньки, Еномай пропонував позмагатися у перегонах на колісницях, обіцяючи у разі перемоги віддати за нього доньку. Якщо претендент програвав, на нього чекала смерть від руки Еномая. Одним із претендентів на серце Гіпподамії був Пелопс - син малоазійського царя Тантала. Він погодився на умови Еномая, який дав йому можливість першим почати перегони. Юнак увесь час був попереду. Але відстань невблаганно скорочувалась, бо в Еномая були найпрудкіші коні у Греції - подарунок бога війни Ареса. Еномай майже наздогнав претендента, який, озирнувшись, побачив занесений для удару спис, але у цей час колісниця царя розпалася. Еномай загинув. Переможець після весілля вирішив влаштовувати кожні чотири роки Олімпійське свято і проводити атлетичні змагання.

2.3. Періоди стародавніх Олімпійських ігор

Давньогрецький:

776 р. до н.е. - 338 р. до н.е. в Іграх мають право брати участь лише вільно народжені греки:

- а) з 776 – 720 рр. до н.е. Ігри носять місцевий характер.
- б) 720 -576 рр. до н.е. Ігри здобули загально грецький характер. Активну участь бере Спарта.
- в) 576 – 337 рр. Олімпійські ігри досягли найбільшого розквіту, у них беруть участь представники самих віддалених грецьких міст і колоній. Олімпійські ігри тривають кілька днів, а не один день як раніше.

Період Римської Греції:

338 р. до н.е. – 394 р. - в Іграх мають право брати участь як греки, так і іноземці; Ігри втрачають “релігійну спрямованість” поступово перетворюються у видовища; у 186 р. до н.е. Римська імперія офіційно узаконила право купування олімпійців для виступів на аренах.

2.4. Учасники Олімпійських ігор Стародавньої Греції в різні періоди історії

Учасники Олімпійських ігор Стародавньої Греції

Давньогрецький період

Мали право брати участь:

Вільно народжені греки, які не порушували закон

Не мали права брати участь:

Раби, варвари (чужоземці), жінки

Період Римської Греції

Мали право брати участь:

Як греки, так і іноземці, а також вихідці з незаможних верств населення

2.5. Види атлетики у програмах Олімпійських ігор Стародавньої Греції

Рік	Ігри	Програма
776 р. до н.е.	Ігри першої Олімпіади	Біг на один стадій (192,27 м)
724 р. до н. е.	Ігри 14-ї Олімпіади	Біг на два стадія (діалос)
720 р. до н. е.	Ігри 15-ї Олімпіади	Біг на 8 – 24 стадія (доліхос)
708 р. до н. е.	Ігри 18-ї Олімпіади	Пентатлон (п'ятиборство, що включає біг, стрибок у довжину, боротьбу, метання диска і списа)
708 р. до н. е.	Ігри 18-ї Олімпіади	Боротьба
688 р. до н. е.	Ігри 23-ї Олімпіади	Кулачний бій
680 р. до н. е.	Ігри 25-ї Олімпіади	Кінні змагання четвірок коней, запряжених у колісниці
648 р. до н. е.	Ігри 33-ї Олімпіади	Панкратіон (поєднання кулачного бою з боротьбою)
632 р. до н. е.	Ігри 37-ї Олімпіади	Змагання юнаків (біг, боротьба)
628 р. до н.е.	Ігри 38-ї олімпіади	Змагання юнаків (пентатлон)
444 р. до н. е.	Ігри 84-ї Олімпіади	Конкурси мистецтв
256 р. до н. е.	Ігри 125-ї Олімпіади	Кінні змагання
200 р. до н. е.	Ігри 139-ї Олімпіади	Змагання юнаків (панкратіон)

2.6. Програма Олімпійських ігор Стародавньої Греції

<p>Перший день</p>	<p>Відкриття Олімпіади. Церемонія відкриття була простою, але величною. Чотири рази звучали фанфари і сповіщалося про початок змагань. Здійснювалися реєстрація та допуск учасників до змагань і проводилося жеребкування в різних видах спорту. Учасники змагань (а також наставники і судді) давали клятву Зевсу Олімпійському, що не допустять нечесних прийомів, будуть дотримуватися регламенту Ігор Олімпіади. Потім починався парад учасників, під час якого глашатай повідомляв глядачам деякі дані про атлетів (ім'я, місцевість, звідки вони прибули, чим займаються тощо). У цей же день проводилися змагання трубачів і герольдів, які отримували право обслуговувати Ігри. Закінчувався перший день Олімпіади принесенням жертв богам.</p>
<p>Другий день</p>	<p>Починався урочистою церемонією. Після цього герольд оголошував змагання відкритими. Цього дня першість виборювали тільки юні атлети. Першим видом змагань був біг на один стадій.</p> <p>Після серії попередніх забігів найсильніші атлети виступали у фіналі. Далі відбувалися змагання в боротьбі, кулачному бою і панкратіоні. Переможцям судді вручали пальмову гілку.</p>
<p>Третій день</p>	<p>Центральними подіями третього дня були кінні змагання та пентатлон – найпрестижніші і найпопулярніші види змагань.</p> <p>Спочатку проводилися кінні змагання. Спершу виступали візники на колісницях, запряжених чотирма кіньми. Потім був біг дорослих коней, змагання возів, запряжених парою мулів, гонки на колісницях з двома кіньми, колісницях з чотирма кіньми і двома лошатами, біг лошат. У другій половині дня проводилися змагання з пентатлону, які збирали велику кількість учасників і викликали величезний інтерес у глядачів. Вечірня частина, як і в перший день, була присвячена вшануванню і прославленню переможців.</p>
<p>Четвертий день</p>	<p>Починався з відвідин храму Зевса всіма учасниками Ігор – атлетами, жерцями, представниками міст і глядачами. Приносилися дари, посвяти, відбувалися жертвоприношення, часом до ста тварин. Програма змагань цього дня включала змагання з бігу, боротьби, кулачного бою і панкратіону.</p> <p>Спочатку атлети розігрували першість у бігу на один і на два стадії, після чого змагалися в бігу на довгі дистанції. Потім оголошувався початок сутичок борців. Після фінального поєдинку борців починалися змагання з кулачного бою. Далі були змагання в панкратіоні. Завершувався день змаганнями бігунів, які виступали у військових обладунках.</p>
<p>П'ятий день</p>	<p>Як і перший, починався зі звеличення богів і гідної їм подяки. Атлети-переможці збиралися біля храму Зевса з пальмовими гілками в руках. Після цього починалася церемонія нагородження переможців. Герольд проголошував ім'я атлета, який переміг, і місто, з якого він прибув. Найстаріший із суддів увінчував олімпіоніка вінком. Після закінчення офіційної церемонії починалося святкування, яке тривало до глибокої ночі. Бенкети чергувалися з гімнами, поемами і піснями на честь переможців.</p>

2.7. Нагородження і вшанування переможців Олімпійських ігор Стародавньої Греції

Перемога на Олімпійських іграх сприймалася греками як знак прихильності богів до атлета, а також до міста, звідки він родом.
Іменем атлета – абсолютного переможця змагань – називалася чергова Олімпіада.
Після закінчення змагань переможця пов'язували червоними стрічками і вручали пальмову гілку.
У п'ятий день Ігор олімпіоніків увінчували у храмі Зевса вінком з гілок оливи, зрізаних золотим ножом у священному гаю.
У процесі нагородження глашатай тричі оголошував ім'я переможця, ім'я його батька і поліса, який він представляв. Переможець здобував статус панелінського героя, отримувал заступництво бога, що дозволяло йому претендувати на особливі права як в Олімпії, так і в своєму полісі.
Олімпіоніки мали право покласти принесені за обітницею дари Зевсу на його вівтар у священному гаю, а також поставити від свого імені статую в Олімпії, яка алегорично зображала той вид спорту, що в ньому виділився переможець. Йому дозволялося увічнити на статуї своє ім'я, котре назавжди входило таким чином в історію Ігор. Особливою відзнакою був дозвіл зробити вигляд статуї схожим із особою, увінчаною оливковим вінком переможця.
Кожен поліс по-своєму вшановував своїх героїв. Вони отримували права прославляти не тільки себе, а й свій рід, увічнювати свої перемоги не тільки в скульптурі, а й у поезії, сидіти в першому ряду під час різних подій і свят, користуватися певними пільгами тощо.

2.8. Найбільш відомі переможці Олімпійських ігор Стародавньої Греції

<p>Корейб (пекар) - перший переможець Ігор першої Олімпіади 776 р. до н. е. в бігу на один стадій.</p>
<p>Леонід з Родоса - виборов 12 перемог (164–152 рр. до н. е.) у стадіоні, діялосі та бігу в озброєнні.</p>
<p>Гермоген із Ксанфа – вісім перемог (89–81 рр. до н. е.) у стадіоні, діялосі та бігу в озброєнні.</p>
<p>Мілон із Кротона – шість перемог (540–516 рр. до н. е.) у боротьбі. Крім того, йому вдалося десять разів бути переможцем Істмійських ігор, дев'ять – Немейських, сім – Піфійських.</p>
<p>Діагор, представник дуже знатної родини Еретідів, не тільки досяг дивовижних успіхів у боротьбі й кулачному бою, а й заснував славу спортивну династію, представники якої добилися дивовижних результатів на Олімпійських іграх та інших змаганнях. Діагор виграв змагання з кулачного бою на Іграх Олімпіади в 464 р. до н. е. Він став також багаторазовим переможцем ігор в Немеї, Істмії і Дельфах, завдяки чому отримав найпочесніший для грецького атлета титул періодоніка. Крім цього, перемагав в іграх, проведених в Афінах, Фівах, Пелені, Мегарі, Аркадії, Аргосі, Родосі.</p> <p>У 448 р. до н. е. на Іграх 83-ї Олімпіади два сини Діагора – Акусілай і Дамагет – стали переможцями в кулачному бою і в панкратіоні. Однак найбільших успіхів досяг молодший син Діагора – Доріей, що виборов у кулачному бою і панкратіоні більше перемог, ніж його батько і два старших брати, – тричі в Олімпії (432, 428 і 424 рр. до н. е.), чотири рази в Дельфах, вісім разів в Істмії, сім разів у Немеї. Доріей виграв велику кількість інших змагань, виступаючи протягом 15 років – до 35-річного віку. Олімпійськими переможцями в кулачному бою були і сини дочок Діагора: Евкл – у дорослій категорії та Песірод – в юнацькій.</p>
<p>Іппостенес зі Спарти шість разів ставав переможцем Олімпійських ігор у змаганнях борців. Уперше, будучи ще юнаком, він виграв на Іграх 37-ї Олімпіади в 632 р. до н. е. У 624 р. Іппостенес переміг на Іграх 39-ї Олімпіади вже серед чоловіків. Після цієї перемоги він ще чотири рази поспіль не знав собі рівних на олімпійській арені.</p>
<p>Горг з Еліди став єдиним атлетом, кому вдалося виграти змагання з пентатлону на чотирьох Олімпіадах. Також на його рахунку були перемоги в подвійному бігу і в бігу в повному озброєнні.</p>
<p>Кініська, сестра спартанського царя, стала першою жінкою, яка перемогла на 96 Олімпіаді 396 р. до н. е.. Вона скористалася тим, що учасником гонок квадриг вважався власник стайні, а не жокей.</p>

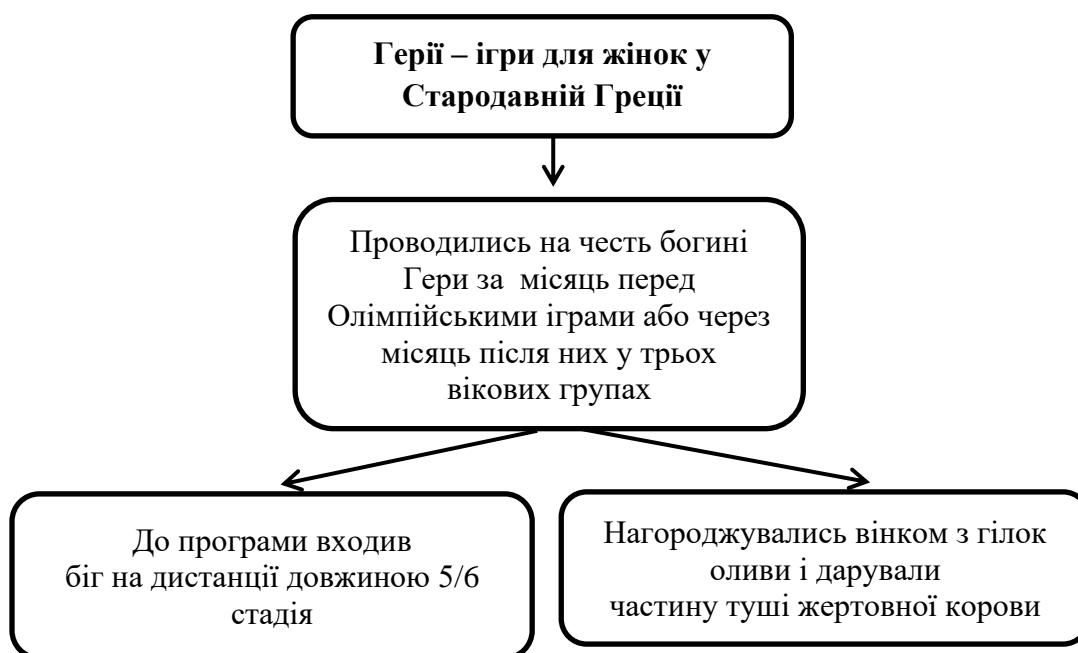
2.9. Роль Римських імператорів в історії Олімпійських ігор Стародавньої Греції

<p>Полководець Луцій Корнелій Сулла</p>	<p>Однією з ініціатив Сулли виявилось перенесення Олімпійських ігор в Рим. Він розграбував Олімпію і Дельфи і перевіз багато скарбів грецьких святилищ в Рим. Після закінчення Ігор 175-ї Олімпіади у 80 р. до н.е. Сулла привіз всіх учасників Ігор в Рим і представив їх жителям міста.</p>
<p>Октавіан Август</p>	<p>Особливу увагу Август приділив відродженню колишньої величчя Олімпійських ігор та інших всегрецьких змагань. Він повернув вивезені Суллою скарби в Олімпію і Дельфи, провів реставрацію спортивних та інших споруд у цих святилищах, сприяв заснуванню інших великих грецьких змагань - Ігор в Афінах та Олександрії. Роль Олімпійських ігор, величчя і авторитет постійно зростали, а титул олімпійського чемпіона був найвищим у Римській Греції.</p> <p>Олімпія переживала другий у своїй історії етап бурхливого розвитку і перетворилася в процвітаюче місто. Відновлювались та будувались нові спортивні споруди, відродилася і популярність Олімпійських ігор.</p>
<p>Тіберій</p>	<p>Він був переможцем ігор 194-ї Олімпіади в 4 р. до н.е. в гонках на колісницю, запряженій четвіркою коней. Під час його правління на території Олімпії з'явилися нові споруди, включаючи тріумфальну арку.</p>
<p>Нерон</p>	<p>Імператор Нерон підтримував спорт та Олімпійські ігри, вів будівництво в Олімпії. В історію спорту він увійшов як людина, що розтоптала олімпійські принципи й ідеали, порушивши хронологію Олімпійських ігор. Він домігся, щоб Ігри 211-ї Олімпіади були проведені на два роки пізніше, і у 67 р. відбулися всі основні всегрецькі змагання – Олімпійські, Істмійські, Піфійські та Немейські ігри. Нерон, постійний учасник перегонів на колісницях, мріяв стати найбільшим з чемпіонів - переможцем усіх цих ігор. Крім того, зажадав, щоб до програми Олімпійських ігор було включено змагання з музичного та драматичного мистецтва, які до цього входили лише до програми Піфійських і Істмійські ігор.</p> <p>Ця вимога викликала сум'яття організаторів, які намагалися пояснити неприпустимість порушення вікових традицій. Нерону доповіли, що в Алтісі відсутні приміщення та обладнання для театральних вистав, чим викликали гнів імператора. Терміново було споруджено сцену і до програми Олімпійських ігор включено музичні та драматичні змагання.</p> <p>Прибуття Нерона в Олімпію перетворилося у небачену в історії Олімпійських ігор подію: величезна свита з охоронців, помічників, слуг, сенаторів, зміна правил змагань, підкуп суддів і організаторів. В останній момент перед змаганнями Нерон розпорядився проводити перегони на колісницях з упряжкою з 10 коней, що створило неймовірну тісноту на дистанції. Сам Нерон не зміг втриматися, вилетів з колісниці і вибув зі змагань. Проте йому було вручено вінок олімпійського чемпіона. Така ж ситуація склалася і за участю імператора в інших іграх: вінки переможця він навіть отримав за перемогу в тих видах змагань, в яких взагалі не брав участі: за участь у співах та драматичних виставах. Нерон щедро винагороджував суддів та організаторів Ігор, які присуджували йому численні перемоги. На честь своєї перемоги Нерон вивіз з Олімпії велику кількість статуй, чим завдав серйозної шкоди святилищу.</p> <p>Після повалення і смерті Нерона, його ім'я було викреслене зі списку переможців Ігор.</p>

<p>Адріан</p>	<p>Адріан був великим шанувальником грецької культури та Олімпійських ігор. Саме в часи його правління Олімпійські ігри Римської Греції досягли найвищого рівня за весь період їх проведення.</p> <p>Серед безлічі діянь Адріана з підтримки і розвитку давньогрецької спадщини – відновлення святинь і храмів в Олімпії – за що він був удостоєний статуї в священному Алтісі. Заслуги Адріана у розвитку фізичного виховання і спорту, підтримки Олімпійських та інших ігор, будівництва спортивних споруд, підтримки атлетів були відзначені проведенням на його честь численних атлетичних змагань у різних частинах Римської імперії – в Неаполі, Афінах, Пергамі, Галікарнасі, Салдісі, Сирени, Смирні, Сіракузах та інших містах. Любов до спорту знайшла відображення і в заповіті Адріана, згідно з яким він був похований у 138 р. не в Римі, а в Афінах, біля знаменитого стадіону.</p>
<p>Феодосій I</p>	<p>Римський імператор Феодосій I підписав, відомий едикт 394 р., у якому він і його сини Аркадій і Гонорій суворо засуджували язичницькі традиції – жертвоприношення богам і духам, ворожіння за нутрощами тварин та інші обряди. Дотримання звичаїв колишніх століть розглядалося як найбільший державний злочин.</p> <p>Олімпійські ігри не могли не потрапити під заборону, адже вони були присвячені Зевсу і починалися з приношення жертв.</p>

2.10. Інші ігри Стародавньої Греції

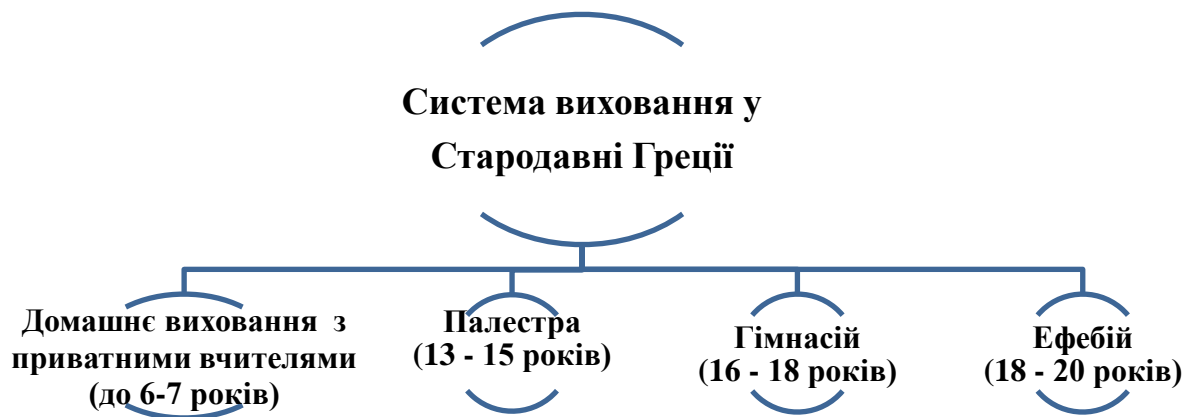
Ігри	Нагороди переможців
Немейські ігри , як і Олімпійські, проводилися на честь бога Зевса. Перші такі Ігри відбулися у 573 р. до н.е. в Немей і з того часу проходили регулярно кожні два роки.	Переможців нагороджували вінком із плюща або селери .
Піфійські ігри проходили в Дельфах на честь бога Аполлона. Назву ігри отримали на честь перемоги Аполлона над змієм Піфоном. Давньогрецькі міфи розповідають, що Аполлон був вправним стрільцем, кращим у метанні диска, робив це так само вишукано, як і грав на кіфарі, у кулачних боях долав навіть бога війни Ареса, а в бігу – посланця богів, покровителя мандрівників Гермеса. Ігри проходили один раз на чотири роки.	Нагородою переможцям спочатку були яблука, а згодом – вінок із лаврових гілок .
Істмійські ігри були організовані на честь бога Посейдона – володаря морів. Один із міфів Стародавньої Греції розповідає про те, що Тесей, мандруючи Коринфським перешийком, переміг тамтешнього розбійника – Сініда Петіокампа («петіокамп» у перекладі з давньогрецької – людина, що згинає сосни), який грабував подорожніх та вбивав їх: прив'язував до верхівки зігнутих сосен і, відпустивши дерева, розривав нещасних навпіл. На місці перемоги Тесей започаткував Ігри на честь Посейдона. Починаючи з 572 р. до н. е., Ігри проводились кожні два роки.	Нагороджували переможців вінком із соснових гілок .
У Північному Причорномор'ї теж проводились Ігри на кшталт Олімпійських: у стародавній Ольвії – Ігри на честь Ахілла та Аполлона , у Херсонесі – Ігри на честь Гермеса та Геракла , у Горгіппії – Ігри на честь Гермеса .	

2.11. Значення Олімпійських ігор Стародавньої Греції

1.	Періодичність і системність Ігор указують на тісний зв'язок їх з найважливішими соціокультурними, військовими та економічними подіями того періоду грецької історії.
2.	Тривалість в часі і масштаб стародавніх Олімпійських ігор підтверджують значимість і вплив грецької цивілізації на великі середземноморські і чорноморські території.
3.	Утверджено ідеї гармонійного розвитку особистості.
4.	Олімпійські ігри сприяли розвитку безлічі ремесл, мистецтв і наук.
5.	У пору свого розквіту (до середини V ст. до н. е.) атлетичні змагання та підготовка до них були суттєвим елементом гармонійного виховання вільних громадян еллінського суспільства.
6.	Завдяки Олімпійським іграм зростала ідея єдності політично роз'єданого грецького народу, єдності життєвого укладу, мови, культури.

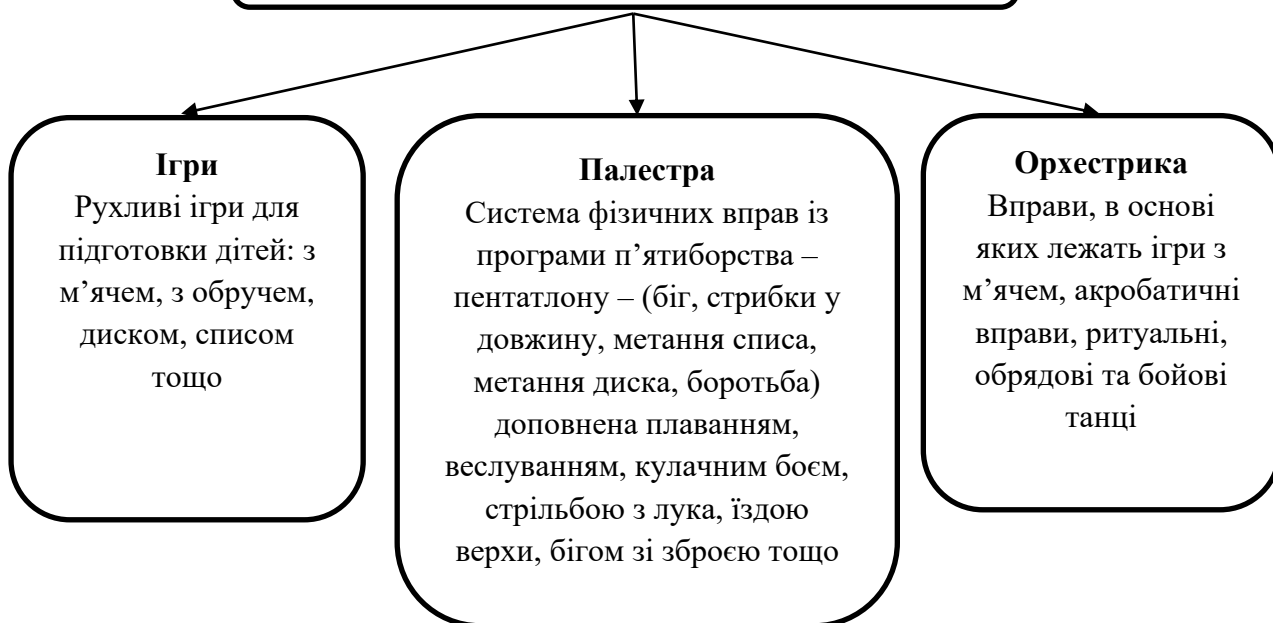
2.12. Система виховання у Стародавній Греції

2.13. Учителі у Стародавній Греції

2.14. Складові системи античної гімнастики

**2.15. Найважливіші
елементи грецького буття
і культури**

Агоністика - один із найважливіших елементів грецького буття і культури Стародавній Греції, принцип змагальності, благородного змагання і окремих особистостей, і груп, і полісів з метою досягнення найкращого результату, нагородою за який було суспільне визнання і пошана

Калокагатія -
поняття давньогрецької естетики, що виражає ідеальне єднання фізичної краси та духовної досконалості – як ідеал виховання людини.

2.16. Порівняльна таблиця систем виховання в Афінах і Спарті

	Спарта	Афіни
Мета виховання	Виховання воїна	Виховання гармонійно розвиненої особистості
Ідеал виховання	Фізично розвинена, сильна духом людина, яка розбирається у військовій справі	Афінська педагогіка висувалася як ідеал поєднання розумового, морального, естетичного і фізичного виховання.
Виховні пріоритети	Фізичне і військове виховання	Виховання в дусі калокагатії – поєднанні фізичних і моральних чеснот.
Заклади освіти	До 7 років – домашнє виховання; 7–18 років – навчання в агелах; З 18 років – навчання в ефебіях	До 7 років – домашнє виховання; 7–12 років – навчання з приватними вчителями (граматик, кіфарист, педотриб); 12–15 років – навчання в палестрі; 15–18 років – навчання в гімнасію; З 18 років – навчання в ефебіях
Відмінні риси	Авторитарний характер виховання. Жорстка державна регламентація виховання. Гіпертрофована військова підготовка. Принцип змагальності у сфері виховання. Застосування тілесних покарань	Демократичний характер виховання. Наявність як державних, так і приватних шкіл. Упор на фізичну і літературно-музичну освіту. Фізичне виховання як розвиток культури тіла

ПРАКТИЧНІ РОБОТИ

Практичне заняття № 3

1. Місце та роль атлетики в житті Стародавньої Греції.
2. Легенди і міфи про Олімпійські ігри Стародавньої Греції.
3. Система виховання у Стародавніх Афінах та Спарті.
4. Організація і проведення давньогрецьких Олімпійських ігор.
5. Підготовка атлетів до участі в Олімпійських іграх Стародавньої Греції.

Практичне заняття № 4

1. Програма античних Олімпійських ігор у різні історичні періоди.
2. Видатні атлети Стародавньої Греції.
3. Ігри на честь богині Гери.
4. Презентація «Інші загальногрецькі Ігри».

ЛЕКЦІЯ 3

ВІДРОДЖЕННЯ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР

3.1. Економічні, політичні та культурні передумови відродження Олімпійських ігор

1.	Буржуазні революції XVII - XVIII ст. підірвали основи феодального ладу і забезпечили перемогу і затвердження капіталізму. Це призвело до прискороного промислового і культурного розвитку країн Європи та Америки. У результаті промислового перевороту, успіхів, досягнутих у військовій справі, культурі, науці та мистецтві, прогрес був помітний також в галузі фізичного виховання і спорту.
2.	Стимулюючий вплив процесів індустріалізації та розвитку машинної техніки у XVII–XVIII ст.
3.	Відхилення середньовічної схоластичної системи навчання, місце котрої посіла нова система, в основі якої – всебічний розумовий і фізичний розвиток людини, формування у неї моральних і вольових якостей.
4.	Розробка наукових основ педагогіки, де серйозна увага приділялася фізичному вихованню.
5.	Формування англійської, французької, німецької, чеської та шведської національних систем фізичного виховання.
6.	Розвиток спорту у міжнародному масштабі.
7.	Створення міжнародних спортивних об'єднань.
8.	Розробка єдиних правил змагань.
9.	Розробка положень і регламентації спортивного руху в світі.
10.	Археологічні знахідки 1887 р. на території Стародавньої Олімпії.

3.2. Спроби відродження Олімпійських ігор у XVI – XIX століттях

1.	XVI ст.	На основі ідей Роберта Дувра почали проводитись Котсволдські ігри , що своїми принципами нагадували Олімпійські змагання. Перші такі Ігри відбулися під час святкування Трійці у Котсволде Хілз (Велика Британія). До їх програми входили кінні та собачі гонки, біг, стрибки, метання ковальського молота, фехтування, боротьби. Про них говорили, що вони відроджують славу «золотого віку». Ці ігри проводилися майже 200 років.
2.	1624 р.	Капітан Р. Стоуер провів Олімпійські ігри, до програми яких входили боротьба, біг, метання молота, гра, подібна гандболу, ігри з ключками, народні танці, гонки зайців. Ці ігри проводили аж до 1644 р., поки їх не заборонили радикально налаштовані-пуритани. Однак через 20 років, під час правління короля Карла II, їх було відроджено і проводили ще протягом 60 років.
3.	З 1850 р.	До історії увійшли й Олімпійські ігри, які організував доктор Вільям Брукс у містечку Мач Венлок (Велика Британія). До програми входили футбол, крикет, стрибки у довжину і висоту, біг, метання тощо. Ігри мали значний вплив на формування світогляду та діяльність ініціатора відродження сучасних Олімпійських ігор П'єра де Кубертена.
4.	1832 р. – 1894 р.	Ігри, започатковані ченцями семінарії Рондо неподалік від Гренобля (Франція). Їх проводили в останній день лютого кожного високосного року. До програми входили командні ігри з м'ячем, біг, стрільба з карабіна тощо.
5.	XIX ст.	Боварські ігри у Мюнхені (Німеччина), які проводились за зразком Олімпійських з нагоди закінчення збору врожаю. Цей спортивний фестиваль мав назву «Октоберфест».
6.	1834, 1836 рр.	Олімпійські ігри в Рамлесі – термальному курорті, розташованому на півдні Швеції. Ідея проведення цих ігор належала вчителю гімнастики та фехтування, учневі Пера-Гюнтера Лінга Густаву Йоганну Шартау, який у 1833 р. заснував у Гельсінгборзі, розташованому неподалік Рамлеса, Олімпійську асоціацію. До програми входили біг на короткі і довгі дистанції, стрибки у висоту, стрибки з жердиною, боротьба, скелелазіння, гімнастика – вправи на рівновагу і координацію, а центральне місце посіли кінні змагання.
7.	1859 р. – 1889 р.	Панеллінські Олімпіади за ініціативи грецького мільйонера Євангеліс Цаппас, який проживав у Румунії. 1858 р. він запропонував королю Греції поновити проведення Олімпійських ігор. Королівським указом було створено Оргкомітет, а 1859 р. в Афінах відбулися ігри під назвою Панеллінська Олімпіада. Греки з Малої Азії, Єгипту та Кіпру також узяли участь в Олімпіаді. До програми входили бін на один і два стадія, метання диска, метання списа на дальність і в ціль, стрибки, боротьбу, лазінні по канату та перетягування канату. Всього було проведено чотири Панеллінські Олімпіади.
8.	1862 р. – 1867 р.	Ліверпульське олімпійське товариство у Великій Британії провело перший Олімпійський фестиваль у Ліверпулі 1862 р. Подібні фестивалі проводили там ще кілька разів.
9.	1866 р. – 1883 р.	Національна олімпійська асоціація Англії в 1866 р. провела в Лондоні перші Олімпійські ігри . Пізніше 1867 р. – в Бірмінгемі; 1868 р. – у Веллінгтоні. Після шестирічної перерви, в 1874 р. – у Мач Венлок; в 1877 р. – в Шрусбері; 1883 р. – у Хедлі Шропширі.
10.	1873 р. – 1958 р.	Морпетські олімпійські ігри (м. Морпет, Велика Британія).
11.	1893 р.	«Відроджені греко-римські ігри» (Сан-Франциско, США)

3.3. Хронологія життя П. де Кубертена

1 січня 1863 р.	Народився у Парижі в родині живописця з древнього роду Фреді де Кубертена. Він став четвертою та наймолодшою дитиною в заможній дворянській родині. Батько – Чарльз П'єр де Фреді, Барон де Кубертен, мати - Марі Ротан.
До 1889 р.	П'єр проводив безпечне дитинство в Паризькому міському будинку та в замку Мервіль у Нормандії; відвідував школу ієзуїтів у Парижі.
1880 р.	Отримав атестат про освіту.
1880 р.	Зненацька для рідних, юнак після закінчення коледжу виявив характер і замість знаменитої військової академії Сен-Сір вступив на філософський факультет Сорбони. Захопився педагогікою, психологією та історією, культурою та літературою Давньої Еллади. Отримав ступінь бакалавра з мистецтва, науки та права. Продовжив навчання і Вільній школі політичних наук в Парижі, де ознайомився з французькою філософією і історією англійської освіти. У цей період значний вплив на нього зробив професор гуманітарних наук і риторики Карой, що викладав грецьку мову, історію Стародавньої Греції і Римської імперії. Велике значення Кубертен надавав заняттям спортом. Зокрема, боксом, фехтуванням, веслуванням, верхівковою їздою. Захоплювався регбі та виконував обов'язки рефері на фінальному матчі першого французького чемпіонату з цього виду спорту.
1882 р.	Створив разом із товаришами спортивний клуб, де займаються футболом, фехтуванням і веслуванням.
1883 р.	Кубертен здійснив свою першу поїздку до Англії, під час якої переймає досвід одного з основоположників британської системи фізичного виховання Томаса Арнольда. Непомітно для самого себе починає створювати власні ідеали і принципи спортивної педагогіки.
1886–1887 рр.	П'єр де Кубертен опублікував ряд статей із проблем фізичного виховання, де на відміну від багатьох своїх сучасників закликав не копіювати закордонний спорт, а створювати на його основі щось нове, наприклад, відмовитися від воєнізованого виховання молоді на основі німецької гімнастики. Уряд Франції, стурбований фізичним станом нації в 70-х роках минулого століття ввів обов'язкові гімнастичні програми в школах, орієнтуючись в основному на німецький досвід. Реформатори ждали від уряду більш серйозного удосконалення системи виховання, спираючи на досягнення різних країн. Кубертену було доручено вивчити структуру освіти в передових країнах і розробити рекомендації з удосконалення французької системи виховання. Кубертен виконав це завдання і вніс рекомендації щодо кардинальної зміни системи освіти і виховання.
30 серпня 1887 р.	Почалася компанія за відродження Олімпійських ігор, за словами самого Кубертена, після оприлюднення статті, у якій він звернув увагу французів на необхідність більш різносторонньої фізичної підготовки дітей у школах та створенню Ліги фізичного виховання.
1888 р.	Кубертен видає книгу “Виховання в Англії”.
1 липня 1888 р.	На засіданні Комітету із впровадження фізичних вправ, створеного в Міністерстві освіти Франції, Кубертен виклав основні принципи ідеї відродження Олімпійських ігор. Вона одержала схвалення, але не більше, тому що роль цього Комітету була по суті тільки в створенні основ олімпійського руху.

1889 р.	Кубертен видає книгу «Англійське виховання у Франції». Здійснює поїздку до США для вивчення системи фізичного виховання.
25 листопада 1892 р.	На асамблеї Союзу, що проходила у великому залі Сорбонського університету відбулася історична дискусія про спорт. Кубертен виступив з доповіддю «Фізичні вправи в сучасному світі». Це був, власне кажучи, його перший крок до інтернаціоналізації спорту, його перша публічна пропозиція про відродження Олімпійських ігор. У заключній частині своєї доповіді Кубертен сказав: «...Коли цей день прийде, увійде в звичаї старої Європи, прогрес у питанні світу одержить могутній, новий імпульс... Усе це приведе нас до того, що ми називаємо другою частиною нашої програми. Я сподіваюся, що ви будете допомагати нам у майбутньому також, як допомогли й у минулому, щоб здійснити цей новий проект. Я маю на увазі, що відповідно до сучасного життя ми відродимо великий і прекрасний інститут – Олімпійські ігри».
16 червня 1894 р.	Відкрилося перше засідання Першого Міжнародного атлетичного конгресу в Парижі у великому залі Сорбонни, на який із різних країн зібралися близько двох тисяч осіб.
23 червня 1894 р.	Прийнято історичне рішення про відродження сучасних Олімпійських ігор. Також був заснований Міжнародний олімпійський комітет (МОК), в якому Кубертен посів посаду генерального секретаря. Було прийнято низку доленосних рішень для міжнародного олімпійського руху.
1895 р.	Кубертен одружується з Марі Ротан.
1896 р.	В Афінах відбуваються I сучасні Олімпійські ігри. Кубертен стає президентом МОК.
1896 р.	У Кубертена народився син Жак.
1897 р.	Відбувається Міжнародний олімпійський Конгрес у Гаврі під головуванням самого Кубертена. Він здійснює численні поїздки Європою з метою вивчення політичної ситуації та розповсюдження ідеї Олімпійських ігор.
1990 р.	Відбуваються Ігри II Олімпіади у Парижі. Кубертен розчарований через затьмаренням їх Всесвітньою промисловою виставкою.
1902 р.	У родині Кубертена народжується донька Рене.
1905 р.	Виходить робота Кубертена «Утилітарна гімнастика»
1906 р.	Кубертен засновує спортивну спілку для робітників. Присвячує себе розвитку ідеї про створення вищих спортивних навчальних закладів. Пише численні публікації з тем фізичного розвитку та педагогіки.
1907 р.	Виходить робота «Універсальний аналіз» з проблеми інтелектуального виховання.
1908 р.	Помер батько П'єра та залишив йому у спадок 500 тис. франків золотом, які він використав переважно на потреби Олімпійських ігор та міжнародного олімпійського руху.
1912 р.	За ініціативи Кубертена до програми Ігор V Олімпіади 1912 р. у Стокгольмі входить сучасне п'ятиборство та конкурс мистецтв. Кубертен отримує у конкурсі мистецтв у номінації «Література» золоту медаль за «Оду спорту».
17 липня 1914 р.	У залі Сорбонни у присутності президента Французької Республіки Раймона Пуанкаре на урочистій церемонії, присвяченій 20-ій річниці відродження Олімпійських ігор, відбулася презентація олімпійського прапора, створеного П'єром де Кубертенем.
1915 р.	Штаб-квартиру МОК перенесено до Лозанни (Швейцарія).

1916 р.	Виходить робота Кубертена «Взаємна повага», присвячена проблемі морального виховання.
1916 р.	У розпал Першої Світової війни, Кубертен відправився на фронт, де приєднався до Французької армії. Він не міг та і не вважав за можливе залишатися на посту президента МОК. Кубертен наполіг на передачі повноважень одному з членів комітету Годфруа де Блоне, як представникові нейтральної Швейцарії.
1919 р.	Кубертен знову очолив Міжнародний олімпійський комітет.
1922 р.	Виходить робота Кубертена «Спортивна педагогіка», справжня енциклопедія для педагогічних працівників галузі фізичної культури і спорту.
1925 р.	Кубертен іде у відставку з посади Президента МОК. Йому присвоєно звання Почесного Президента довічно. Доклав немало зусиль для створення Універсального Педагогічного союз у та Міжнародного бюро спортивної психології.
1926 – 1927 рр.	Публікується чотиритомна праця Кубертена «Всесвітня історія».
1930	Одним з результатів їх діяльності стала створена «Хартія спортивних реформ».
1937 р.	Після Ігор XI Олімпійських ігор у Берліні, П'єр де Кубертен надіслав лист уряду Німеччини, пропонуючи створити Центр олімпійських досліджень, якому могли б бути передані всі документи і незавершені проекти відносно відродження олімпізму.
2 вересня 1937 р.	Кубертен помер у Женеві, під час прогулянки в женеvському парку Ля Гранж та був похований в Лозані. За заповітом П'єра де Кубертена, його серце було поховане в Олімпії, на батьківщині Ігор.

3.4. Перший Міжнародний атлетичний конгрес

16 червня 1894 р. у Парижі у великій залі університету Сьорбони відкрився Перший Міжнародний атлетичний конгрес, на якому взяли участь 79 делегатів від 49 спортивних організацій 12 країн. Конгрес тривав до 23 червня 1894 р.

Перша секція	Друга секція
<p>Розглядалася проблема аматорства. У результаті роботи першої секції конгресу було визначено поняття «аматорського спорту», обґрунтовано його відмінності від професійного спорту. Відповідно до ухваленого на конгресі визначення, аматорами можуть вважатися ті спортсмени, які в результаті змагань не отримували нагород і грошових премій, які не змагалися з професіоналами і не працювали платними вчителями фізичної культури і спорту.</p>	<p>Обговорювалися концепції олімпізму. Дебати точилися в основному за тими пунктами, які окреслив де Кубертен в опублікованій напередодні конгресу статті «Відродження Олімпійських ігор», в якій були чітко викладені принципи й ідеали олімпізму:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Як і давні фестивалі, сучасні Олімпійські ігри слід проводити кожні чотири роки. 2. Відроджені Ігри (на відміну від стародавніх олімпіад) будуть сучасними і міжнародними. У них увійдуть ті види спорту, які культивуються у ХІХ ст. 3. Ігри проводитимуться для дорослих. 4. Вводитимуться суворі визначення поняття «аматор». Гроші будуть використовуватися тільки для організації Ігор, будівництва споруд і проведення урочистостей. 5. Сучасні Олімпійські ігри мають бути «пересувними», тобто проводитися в різних країнах.
<p>Рішення Конгресу</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Прийнято рішення про відродження Олімпійських ігор. 2. Визначено програму Ігор І Олімпіади, місце їх проведення – Афіни. 3. Ухвалено рішення провести Ігри ІІ Олімпіади в 1900 р. у Парижі. 4. Кожні наступні Ігри проводити з інтервалом у чотири роки в різних містах світу. 5. Визначено статус аматора. 6. Створено Міжнародний олімпійський комітет. 7. Обрано президентом МОК Дімітріоса Вікеласа, генеральним секретарем – П. де Кубертена. 8. Прийнято Регламенти (Олімпійська хартія). 	

3.5. Регламенти (Олімпійська хартія) 1894 року

1.	В інтересах моралі міжнародний конгрес і окремі країни вважають за необхідне відродити на міжнародній основі Олімпійські ігри в сучасній формі, але з дотриманням стародавніх традицій.
2.	До участі в Іграх слід запрошувати спортивні об'єднання всіх країн. Кожна країна може бути представлена лише своїми громадянами. Перед Олімпійськими іграми, які проводитимуться кожні чотири роки, окремі країни мають проводити відбіркові або попередні змагання, з тим щоб їх представляли лише кращі спортсмени.
3.	У програму міжнародних Олімпійських ігор будуть включені такі види спорту: біг, стрибки, метання диска, важка атлетика, вітрильний спорт, плавання, веслування, ковзанярський спорт, фехтування, боротьба, бокс, кінний спорт, спортивна стрільба, гімнастика, велосипедний спорт.
4.	За винятком фехтування, у всіх інших видах спорту можуть брати участь лише аматори. Ті, для кого спорт є професією, не можуть брати участі в змаганнях. (У доданому до протоколу документі щодо «аматорства» зазначалося: «До змагань не допускаються ті, хто професійно займаються спортом, і ті, хто отримував у минулому або отримує зараз грошову винагороду за заняття спортом. Саме тому на Олімпійських іграх ніколи не можна призначати грошові призи, а можна вручати лише почесні нагороди»).
5.	Комітет має право не допускати до участі в змаганнях тих, хто будь-коли виступав проти олімпійської ідеї або проти ідеї сучасних Олімпійських ігор.
6.	Для легкоатлетів необхідно організувати головні змагання під назвою «п'ятиборство».
7.	На МОК покладаються такі завдання: <ol style="list-style-type: none">1. Забезпечення регулярного проведення Ігор.2. Турбота про те, щоб Ігри були дедалі більш гідними їх славної історії та високих ідеалів.3. Заохочення зростання кількості організацій, що сприяють проведенню змагань спортсменів-аматорів.4. Керівництво аматорським спортивним рухом і сприяння поглибленню дружби між спортсменами

3.6. Вплив утворення сучасного олімпійського руху на розвиток фізичної культури і спорту

1.	Виникнення національних і міжнародних спортивних організацій.
2.	Виникнення таких сфер і форм спілкування народів, важливою умовою існування яких є мир.
3.	Створення перших, розрахованих на тривалий термін, міжнародних правил змагань.
4.	Поширення багатьох видів спорту.
5.	Поширення найбільш досконалих методів підготовки атлетів.
6.	Впровадження реєстрації світових рекордів і найважливіших спортивних досягнень.
7.	Прискорення будівництва спортивних споруд.
8.	Удосконалення технічної і тактичної підготовки атлетів, а також медичного контролю у процесі тренувань і змагань.
9.	Прийняття як офіційного принципу аматорства у спорті.
10.	Олімпійські ігри стали відбиттям величезного процесу об'єднання у світовому спорті.

3.7. Генерал О. Д. Бутовський – провісник олімпійського руху

9 червня (за старим стилем) 1838 р.	Олексій Бутовський народився у П'ятигірцях – одному із містечок Лубенської волості Полтавського повіту (нині – Лубенський район Полтавської області України) в сім'ї дрібнопомісних дворян. Його дитинство пройшло в родовому маєтку батька в Пелехівщині – селі в Кременчуцькій волості Полтавського повіту (нині – Глобинський район Полтавської області).
1849 р.	Був прийнятий до Петровсько-Полтавського кадетського корпусу. По закінченні навчання в кадетському корпусі, отриманні звання унтер-офіцера й проходженні військової практики у Дворянському полку в Санкт-Петербурзі, 18-річний Бутовський отримав своє перше офіцерське звання прапорщика лейб-гвардії Павлівського полку.
1856 р.	Вступив на теоретичне відділення Миколаївської інженерної академії.
1858 р.	Припинив навчання та був за розпорядженням керівництва направлений на службу до Петровсько-Полтавського кадетського корпусу – на посаду репетитора фортифікації та інших військових наук, набувши там протягом 1858–1861 рр. свого першого досвіду педагогічної діяльності.
1862–1865 рр.	Служба в армії.

1862 р.	Отримав звання підпоручика.
1863 р.	Отримав звання поручика. За виявлену хоробрість у бойових діях у Польщі був нагороджений орденом Святої Анни 4-го ступеня
1865 р.	Отримав звання штабс-капітана. Нагороджений орденом Святого Станіслава 2-го ступня. За цим Бутовський залишає стройову службу, завершує перерване навчання в Миколаївській інженерній академії та отримує диплом про вищу військову освіту
1871 р.	Направлений до 1-ї Санкт-Петербурзької військової гімназії на посаду офіцера-вихователя.
1872 р.	Отримав звання підполковника
1873 р.	Нагороджений орденом Святого Станіслава 1-го ступеня
1876 р.	Нагороджений орденом Святої Анни 2-го ступеня.
1877 р.	Помічник інспектора класів у 3-й Санкт-Петербурзькій військовій гімназії.
1878 р.	Отримав звання полковника.
1879 р.	Нагороджений орденом Святого Володимира 4-го ступеня
1886 р.	Призначений ротним командиром у тому самому військовому закладі, котре 1882 р. було перейменовано в Олександрівський кадетський корпус
1887 р.	Нагороджений орденом Святого Володимира 3-го ступеня.
1886 р.	Переведений до Головного Управління військово-навчальних закладів (ГУВНЗ), де дослужився до чиновника для особливих доручень II класу (1889 р.), I класу (1890 р.).
1891 р.	Отримав звання генерал-майора та обіймає посаду генерала для особливих доручень.
1888 р.	Головним Управлінням військово-навчальних закладів призначений членом комісії для розробки питання про викладання військової гімнастики у цивільних навчальних закладах та організації позакласних занять фізичними вправами у кадетських корпусах.
друга половина 1880-х — початок 1890-х років	За завданням Головного Управління військово-навчальних закладів О. Д. Бутовський неодноразово виїжджав до багатьох західноєвропейських країн: Великобританії, Австрії, Італії, Німеччини, Франції, Швеції, Данії, Бельгії, де займався вивченням зарубіжного досвіду фізичного виховання і фізкультурної освіти з тим, щоб, узагальнивши цей досвід, використати найкраще з нього у своїй країні.
1892 р.	Під час однієї зі своїх зарубіжних поїздок О. Д. Бутовський знайомиться з видатним спортивним діячем із Франції П'єром де

	<p>Кубертенем, захопленим ідеєю відродження Олімпійських ігор. Велика ерудиція й освіченість Олексія Дмитровича, його глибокі знання найважливіших наукових і прикладних проблем фізичного виховання і спорту привернули увагу Кубертена. Саме тому ініціатор відродження Олімпійських ігор запропонував Бутовському брати участь у підготовці до установчого конгресу та включив його у перший склад Міжнародного олімпійського комітету.</p> <p><i>«Я відчуваю гордість у зв'язку з тим, що вибір Міжнародного атлетичного конгресу пав на мене як на члена Міжнародного комітету для Росії. Протягом багатьох років я присвячую свою діяльність моральному і фізичному вихованню молоді. Саме тому я відчуваю себе зобов'язаним із вдячністю прийняти цю почесну місію, покладену на мене організацією з великим майбутнім. Я не бачу причин, які змогли б перешкодити мені бути присутнім у 1896 р. в Афінах на перших Олімпійських іграх».</i></p> <p style="text-align: right;">Із листа генерала О. Бутовського барону П'єру де Кубертену</p>
1896 р.,	Як член МОК був присутнім на Іграх I Олімпіади в Афіни. Свої враження та аналітичні роздуми про них і про обстановку навколо цього історичного заходу виклав у публікації «Афины весной 1896 года».
з 1894 р. по 1909 р.	Член Міжнародного олімпійського комітету для Росії. Доклав чимало зусиль для того, щоб ініціювати розвиток олімпійського руху й олімпійського спорту в Росії.
25 лютого (за старим стилем) 1917 р.	Помер на 79-му році життя у Петрограді, де і похований.

ПРАКТИЧНІ РОБОТИ

Практичне заняття № 5

1. Економічні, політичні та культурні передумови відродження Олімпійських ігор.
2. Роль П. де Кубертена у відродженні Олімпійських ігор.
3. Презентація «Спроби відродження Олімпійських ігор (Котсволдські Олімпійські ігри, Олімпійські ігри у Мач Венлоку, Панеллінська Олімпіада, Олімпійські ігри в Рондо)».

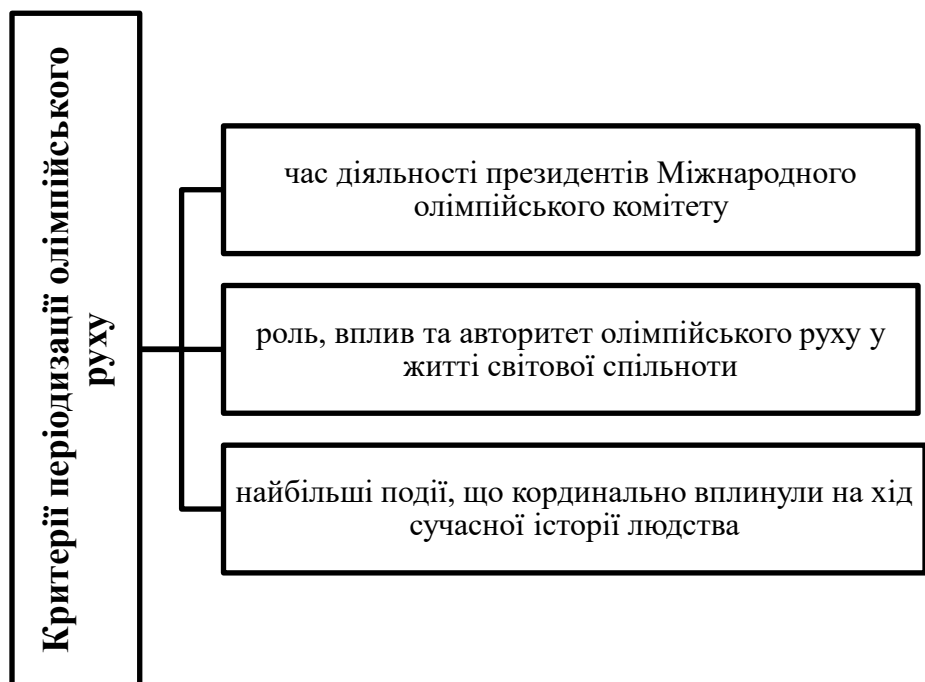
Практичне заняття № 6

1. Перший міжнародний атлетичний конгрес і його рішення (1894 р.).
2. Вплив формування сучасного олімпізму на розвиток фізичної культури і спорту.
3. Презентація «Ідеї та погляди генерала О. Д. Бутовського щодо формування системи фізичного виховання та спорту і його роль у відродженні Олімпійських ігор».

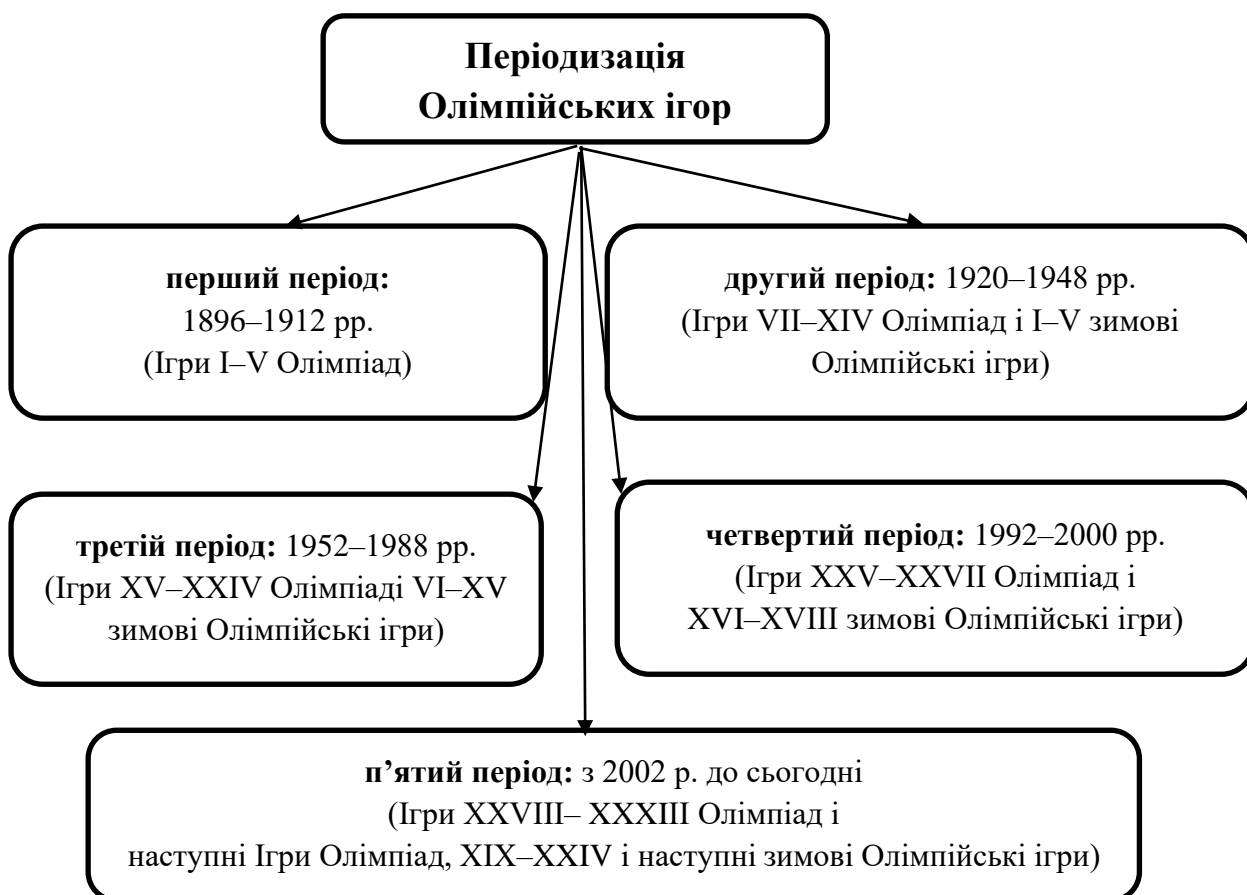
ЛЕКЦІЯ 4

ОЛІМПІЙСЬКІ ІГРИ НОВОГО ЧАСУ

4.1. Підходи до періодизації сучасного олімпійського руху

4.2. Періодизація Олімпійських ігор відповідно до події, що кардинально вплинули на хід сучасної історії людства

4.3. Перший період: 1896–1912 рр. (Ігри I–V Олімпіад)

Загальна характеристика	Позитивні риси	Негативні риси
<p>Перший період сучасних Олімпійських ігор, який охоплює Ігри I–V Олімпіад (Афіни-1896, Париж-1900, Сент-Луїс-1904, Лондон-1908, Стокгольм-1912), характеризується порівняно невисокою популярністю як самих Ігор, так і міжнародного олімпійського руху, а сформульована П'єром де Кубертенем ідея проведення таких Ігор щочотири роки в різних містах різних країн пройшла тернистий шлях до свого втілення.</p> <p>Олімпійський спорт сучасності вже в перший період свого становлення перетворюється на арену не лише спортивного суперництва, а й співпраці спортсменів, фахівців та любителів спорту різних країн.</p> <p>1896 р. – президентом МОК обрано барона П. де Кубертена.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підвищився авторитет спорту як однієї зі значущих складових суспільної діяльності. 2. Стали створюватися Міжнародні спортивні федерації. 3. Уведено реєстрацію олімпійських та світових рекордів. 4. Отримало розвиток розроблення міжнародних правил проведення змагань з видів спорту. 5. На Іграх I Олімпіади сучасності вперше на честь переможців змагань виконувався державний гімн країни, яку представляв олімпійський чемпіон, і піднімався її державний прапор. 6. З'явився стимул для створення спортивної інфраструктури. 7. Національні школи з видів спорту отримали можливість поширення в інших країнах. 8. Розвиток системи підготовки спортсменів. 9. До олімпійської програми, починаючи з Ігор V Олімпіади 1912 р., введено культурні олімпіади. 10. Чотирирічний цикл Олімпіад зробив консолідованим процес міжнародної співпраці. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ігри приурочені до всесвітніх виставок. 2. Спроби проведення «антропологічних» днів. 3. Нестабільність програми. 4. Велика тривалість Ігор. 5. Відсутність у структурі МОК органу, який би визначав і контролював олімпійську програму.

4.4. Другий період: 1920–1948 рр.
(Ігри VII–XIV Олімпіад і I–V зимові Олімпійські ігри)

Загальна характеристика	Позитивні риси	Негативні риси
<p>Другий період сучасних Олімпійських ігор припадає на складний історичний проміжок часу (1920– 1948), для якого характерні такі явища і події, як гостре протистояння політичних сил на міжнародній арені, розбудова більшовицького режиму у Радянському Союзі і націонал-соціалізму у Німеччині, Друга світова війна. Але всупереч усім труднощам світової політики і суспільного життя спорт, особливо олімпійський, – продовжував поступально розвиватися. Зміцнілий авторитет олімпійського спорту послужив своєрідним прискорювачем розвитку фізичної культури і масового спорту в багатьох країнах.</p> <p>1925 р. П. де Кубертен подав у відставку.</p> <p>1925 р. президентом МОК обрано Анрі де Байє-Латура.</p> <p>1946 р. Президентом МОК обрано Юханнеса Зігфріда Едстрема.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Формування програми Олімпійських ігор стало прерогативою МОК. 2. Проведення Олімпійських конгресів (V-VIII). 3. Започаткування проведення зимових Олімпійських ігор (1924 р.). 4. Постало питання про відродження в Олімпії стародавнього гімнасію. 5. На Іграх VII Олімпіади 1920р. в Антверпені уперше над олімпійським стадіоном було піднято олімпійський прапор та виголошено клятву спортсменів. 6. У 1936 р. у Берліні напередодні Ігор XI Олімпіади вперше відбулася естафета олімпійського вогню, запаленого у Стародавній Олімпії. 7. Упорядковано діяльність виконкому МОК, вдосконалення міжнародної олімпійської системи. 8. Активний розвиток наукових досліджень у галузі спорту, особливо його олімпійської частини. 9. Знято перший документальний фільм про Олімпійські ігри (1936 р.). 10. Впроваджується практика проведення тренувальних зборів і спільного поселення в Олімпійському селищі спортсменів, які беруть участь в Іграх. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гостре протистояння політичних сил на міжнародній арені. 2. Радянська блокада. 3. Німеччина та її прибічники отримали тимчасову дискваліфікацію через розв'язування Першої Світової війни. 4. Використання гітлерівським режимом Ігор XI Олімпіади та IV зимових Олімпійських ігор в своїх політичних інтересах. 5. Загострення проблеми расової дискримінації. 6. Припинення проведення ігор під час Другої світової війни.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Практичне заняття № 7

1. Підходи до періодизації сучасного олімпійського руху та доцільність її запровадження.
2. Позитивні та негативні риси I періоду сучасного олімпійського руху.
3. Презентація «Особливості організації та проведення Ігор _____ Олімпіади» (1896 – 1920 рр. – на вибір).

Практичне заняття № 8

1. Позитивні та негативні риси II періоду Олімпійських ігор сучасності.
2. Передумови виникнення та особливості проведення перших зимових Олімпійських ігор сучасності.
3. Презентація «Особливості організації та проведення Ігор _____ Олімпіади» та _____ зимових Олімпійських ігор (1920 – 1948 рр. – на вибір).

ЛЕКЦІЯ 5

ОЛІМПІЙСЬКІ ІГРИ НОВОГО ЧАСУ

5.1. Третій період: 1952–1988 рр. (Ігри XV–XXIV Олімпіад і VI–XV зимові Олімпійські ігри)

Загальна характеристика	Позитивні риси	Негативні риси
<p>Третій період охоплює проміжок часу 1952-1988 рр. Проведено Ігри XV–XXIV Олімпіад: Гельсінкі-1952, Мельбурн-1956, Рим-1960, Токіо-1964, Мехіко-1968, Мюнхен-1972, Монреаль-1976, Москва-1980, Лос-Анджелес-1984, Сеул-1988; і VI–XV зимові Олімпійські ігри: Осло-1952, Кортіна-д'Ампеццо-1956, СквоВеллі-1960, Інсбрук-1964, Гренобль-1968, Саппоро-1972, Інсбрук-1976, ЛейкПлесід-1980, Сараєво-1984, Калгарі-1988.</p> <p>Складність і суперечливість цього періоду виявилася в усіх його сферах – від політичних аспектів до спортивних, пов'язаних з олімпійською програмою і підсумками олімпійських змагань. На той час Міжнародний олімпійський комітет усе частіше ставав ареною для великої політики, а загальні проблеми і протиріччя політичного життя світової спільноти надзвичайно гостро позначалися на діяльності МОК, міжнародних спортивних федерацій і національних олімпійських комітетів.</p> <p>Після виходу на олімпійську арену СРСР та інших соціалістичних країн постає питання - чи зможе Олімпійський спорт стати ареною мирної співпраці протилежних політичних систем.</p> <p>1952 р. Президентом МОК обрано Ейвері Брендеджа. 1972 р. Президентом МОК обрано лорда Кілленана. 1980 р. Президентом МОК обрано Хуана Антоніо Самаранча.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розпочинається інтенсивний розвиток спортивної науки. 2. На олімпійську арену виходять країни соціалістичного табору. 3. Комерціалізація олімпійського спорту (Ігри починають приносити прибуток). 4. Розпочинається телетрансляція Олімпійських ігор (1960 р). 5. МОК отримав юридичний статус (1983 р.) 6. Істотно збільшилась кількість жіночих дисциплін в програмах Олімпійських ігор. 7. З Олімпійської хартії вилучено термін «аматор», професіонали отримали право брати участь в Олімпійських іграх. 8. Поповнення олімпійської програми новими видами спорту (волейбол, дзюдо, гандбол 7х7, художня гімнастика, синхронне плавання). 9. Встановлення зв'язків МОК з ООН, ЮНЕСКО. 10. Після 43-річної перерви відбувся X Олімпійський конгрес (Варна, 1973 р.). 11. Допомога країнам, що розвиваються. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загострюються політичні протистояння між країнами. 2. Запроваджується практика бойкотів Олімпійських ігор. 3. Проблема расизму. 4. Проблема тероризму. 5. Проблема допінгу. 6. Розпочинається інтенсифікація змагальної діяльності.

5.2. Четвертий період: 1992–2000 рр.
(Ігри XXV–XXVII Олімпіад і XVI–XVIII зимові Олімпійські ігри)

Загальна характеристика	Позитивні риси	Негативні риси
<p>У четвертому періоді сучасних Олімпійських ігор, що охоплює 1992–2000 рр., відбулися XVI зимові Олімпійські ігри (Альбервіль-1992), Ігри XXV Олімпіади (Барселона-1992), XVII зимові Олімпійські ігри (Ліллегаммер-1994), Ігри XXVI Олімпіади (Атланта-1996), XVIII зимові Олімпійські ігри (Нагано-1998) та Ігри XXVII Олімпіади (Сідней-2000) – останні Ігри у ХХ ст. й останні, які Міжнародний олімпійський комітет проводив під керівництвом сьомого президента МОК Хуана Антоніо Самаранча.</p> <p>Наприкінці 1980-х – на початку 1990-х років у світі відбулися серйозні суспільно-політичні зміни, які торкнулися багатьох країн, що займають стрижневі позиції в олімпійському спорті. Закінчилася епоха “холодної війни”, змінилися політичні системи в ряді країн Східної Європи, відбулося об’єднання Німеччини, розпався СРСР, а потім і Югославія, світова громадськість засудила бойкоти Олімпійських ігор тощо.</p> <p>Олімпійські ігри перестали бути аренами найгостріших протиборств між СРСР і США, між НДР і ФРН, між країнами соціалістичної співдружності та провідними капіталістичними державами. З Ігор 1992 р. почався принципово новий етап у розвитку олімпійського спорту.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розведення Ігор Олімпіад та зимових Олімпійських ігор (в роках). Ігри Олімпіад – у високосні роки, зимові Олімпійські ігри – через два роки після них. 2. Закінчення епохи «холодної війни»; завершення протистояння капіталістичних і соціалістичних країн на олімпійських аренах. 3. 1992 р. спортсмени 12 бувших республік СРСР (за винятком Латвії, Литви й Естонії) виступали на XVII зимових Олімпійських іграх 1994 р. у Ліллегаммері у складі Об’єднаної команди СНД під олімпійським прапором. 4. Пострадянські Прибалтійські країни відновили своє членство в МОК, а інші 12 бувших радянських республік стали повноправними членами МОК. Те саме відбулося з республіками Федеративної республіки Югославії. Відбулося об’єднання Німеччини. 5. Введення до олімпійської програми бадмінтону, бейсболу, софтболу, пляжного волейболу, стрибків на батуті, тхеквондо, триатлону. До програми зимових Олімпійських ігор - фрістайлу, шорт-треку, сноубордінгу, кьорлінгу. 6. Проведення у 1994 р. у Парижі XII Олімпійського конгресу. 7. Змінено критерії включення видів спорту до програм Олімпійських ігор. 8. Розширення та активізація взаємодій з міжнародними установами: ООН, ЮНЕСКО, Рада Європи тощо. 9. Запущено перший сайт, присвячений Олімпійським іграм (1996 р.) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загострення суперечності між правовими й нормативними актами спорту й міжнародними та національними юридичними нормами. 2. Інтенсифікація комерціалізації олімпійського спорту. 3. Активізується професіоналізм олімпійського руху (інтенсифікація змагальної діяльності, участь у професійних турнірах). 4. Загострення протиріч між державами і національними спортивними федераціями.

5.3. П'ятий період: з 2002 р. до сьогодні (Ігри XXVIII–XXXII Олімпіад і наступні Ігри Олімпіад, XIX–XXIV і наступні зимові Олімпійські ігри)

Загальна характеристика	Позитивні риси	Негативні риси
<p>У п'ятому періоді сучасних Олімпійських ігор відбулися XIX зимові Олімпійські ігри (Солт-Лейк-Сіті-2002), Ігри XXVIII Олімпіади (Афіни-2004), XX зимові Олімпійські ігри (Турин-2006), Ігри XXIX Олімпіади (Пекин-2008), XXI зимові Олімпійські ігри (Ванкувер-2010), Ігри XXX Олімпіади (Лондон-2012), XXII зимові Олімпійські ігри (Сочі-2014), Ігри XXXI Олімпіади (Ріо-де-Жанейро-2016), XXIII зимові Олімпійські ігри (Пхьончхан-2018), Ігри XXXII Олімпіади (Токіо-2020), XXIV зимові Олімпійські ігри (Пекин-2022).</p> <p>Неухильно збільшуються показники загальної кількості спортсменів, які беруть участь в Іграх Олімпіад: Афіни – 10 625; Пекин – 10 903; Лондон – 10919; Ріо-де-Жанейро – 11 000; у Токіо – 11319 спортсменів. Таким чином, регулярно перевищується задекларований керівництвом МОК на початку XXI ст. намір обмежити кількість учасників Ігор Олімпіад на рівні 10,5 тис. спортсменів.</p> <p>2001 р. – президентом МОК обрано Жака Рогге.</p> <p>2013 р. – президентом МОК обрано Томаса Баха.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Започаткування Юнацьких Олімпійських ігор (2010 р.). 2. Зростання ролі новітніх технологій. 3. До Олімпійської хартії вносяться істотні зміни. 4. Запроваджується стратегія подальшого розвитку Олімпійських ігор «Порядок денний -2020 +5». 5. Програма Олімпійських ігор доповнюється сучасними та популярними видами спорту. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Перенасиченість олімпійської програми. 2. Проблема малих країн. 3. Зниження популярності олімпійського руху серед глядацької аудиторії у зв'язку з низкою альтернативних заходів, які можна спостерігати завдяки новітнім інформаційним технологіям. 4. Загострення проблеми допінгу. 5. Проблема безпеки проведення Олімпійських ігор (тероризм, інфекційні захворювання). 6. Загострення проблеми негативних наслідків для здоров'я спортсменів. 7. Випадки порушення олімпійського перемир'я.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

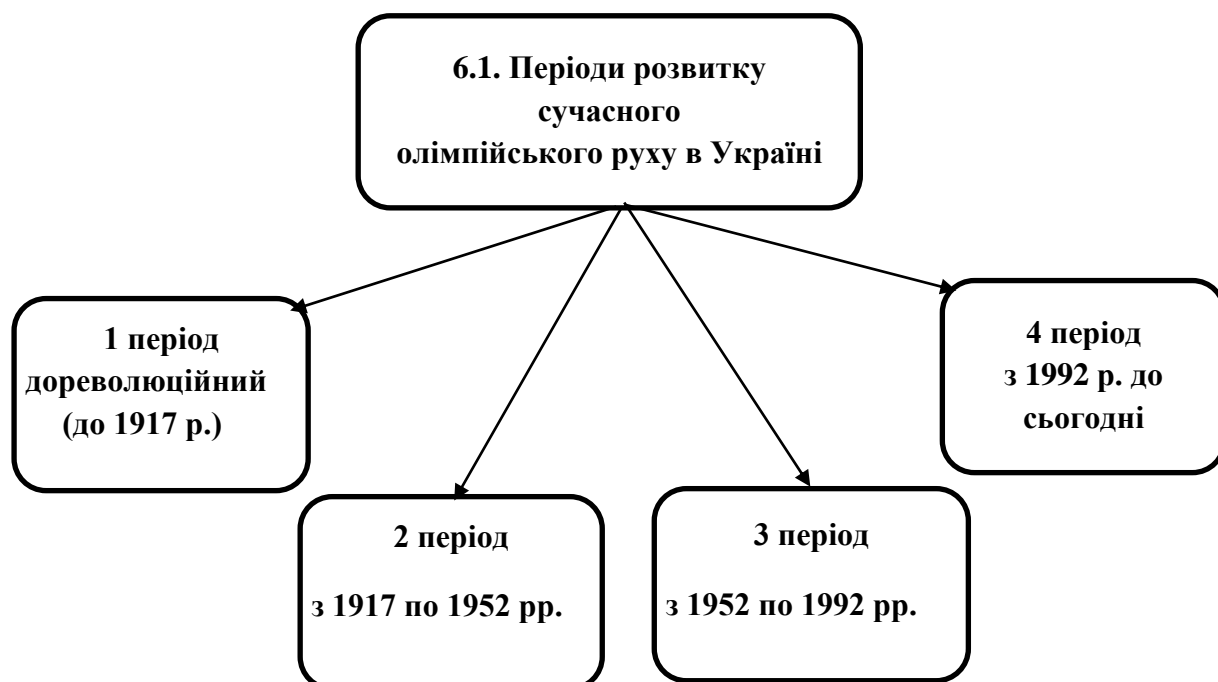
Практичне заняття № 9

1. Позитивні та негативні риси III періоду Олімпійських ігор сучасності.
2. Приклади політичного протистояння на Олімпійських іграх, що відбувалось в період 1952-1988 рр.
3. Презентація «Особливості організації та проведення Ігор _____ Олімпіади та участь в них спортсменів Української РСР у складі команди СРСР» та _____ зимових Олімпійських ігор (1952 – 1988 рр. – на вибір).

Практичне заняття № 10

1. Позитивні та негативні риси IV і V періодів Олімпійських ігор сучасності.
2. Ключові дати в історії Юнацьких Олімпійських ігор та особливості їх проведення.
3. Презентація «Особливості організації та проведення Ігор _____ Олімпіади (1992–2000 рр.) та _____ зимових Олімпійських ігор (2002 – до сьогодні).

ЛЕКЦІЯ 6 ОЛІМПІЙСЬКИЙ РУХ В УКРАЇНІ

6.2. Характеристика періодів розвитку сучасного олімпійського руху в Україні

Період	Загальна характеристика
Дореволюційний (до 1917 р.)	1. Фізична культура і спорт в Україні, як і на всій території царської Росії, – надбання багатіїв: а) жорсткі параграфи статутів; б) високі членські внески; в) розподіл на класи. 2. Існування «стихійних гуртків» у Донецьку, Києві, Катеринославі, Одесі тощо (у промислових центрах), де займалася робоча молодь футболом, боротьбою, кулачними боями, лаптою, стрільбою тощо. 3. Низький рівень матеріально-технічної бази фізичної культури та спорту: 200 спортивних організацій; 8 тис. спортсменів; перше спортивне поле в Києві (побудоване в 1913 р. для проведення I Всеросійської Олімпіади); жодного капітального спортивного спорудження. 4. Спортивні досягнення атлетів України - П. Заковорота, С. Уточкіна, А. Павленко, М. Попова – перемоги талановитих одинаків.
2 період: з 1917 по 1952 рр.	1. Зростання кількість осіб, які займаються спортом. 2. Будівництво спортивних споруд. 3. Створення спортивних організацій, колективів фізкультури (Всеукраїнська спортивна організація "Спартак" (1922 р.); 4. Створення у 1917 р. Всеобучу та Вищої ради фізичної культури під керівництвом Миколи Подвойського.

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Створення першого Олімпійського комітету і розроблено Положення про Всеукраїнський Олімпійський комітет. 6. Регулярне проведення "днів спорту", I Всеукраїнської спартакіади (300 учасників із 8 губерній, 1923 р.), змагань різного рівня. 7. Введення комплекс ГПО. 8. Започаткування звання «заслужений майстер спорту», встановлення перших світових рекордів. 9. Поліпшення кадрового і наукового забезпечення галузі. <ul style="list-style-type: none"> - 1930 р. у Харкові відкрито Державний інститут фізичної культури; - 1931 р. відкрито НДІ фізичної культури. - відкрито 5 технікумів фізкультури - у Києві, Дніпропетровську, Одесі, Луганські, Артемівську. - 1935 р. при ДІФК почала діяти Вища школа тренерів. 10. Поліпшення матеріально-технічної бази галузі (у 1940 р. - в Україні нараховувалося 610 стадіонів і комплексних майданчиків, 2654 футбольних поля, 1636 спортивних і гімнастичних залів, 14425 ігрових майданчиків).
<p>3 період: з 1952 по 1992 рр.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Фізкультурно-спортивний рух носить масовий характер. 2. Проведення спартакіад УРСР та участь українських спортсменів у Спартакіадах народів СРСР. 3. Участь українських спортсменів у складі збірної СРСР в Олімпійських іграх, різноманітних міжнародних змаганнях, чемпіонатах світу та Європи. 4. Наявність матеріально-технічної бази, наукового та кадрового забезпечення. 5. Активна діяльність фізкультурно-спортивних товариств у напрямку розвитку олімпійських видів спорту. 6. 22 грудня 1990 р. Асамблея засновників ухвалила постанову про створення НОК України. 7. 20 вересня 1991 р. рішенням Генеральної асамблеї НОК України створено Олімпійську академію України.
<p>4 період: з 1992 р. до сьогодні</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. 9 березня 1992 р. виконком Міжнародного олімпійського комітету визнав НОК України, надавши йому статус тимчасового члена. 2. 1993 р. уперше команди України взяли участь у зимових і літніх Європейських юнацьких олімпійських днях, Всесвітній універсіаді. 3. 1993 р. ухвалено розпорядження Президента України «Про розвиток олімпійського руху в Україні». 4. 24 вересня 1993 р. 101-а сесія МОК у Монако ухвалила рішення про цілковите визнання НОК України. 5. 1994 р. в Україні ухвалено Закон «Про фізичну культуру і спорт», в якому стаття 35 «Національний Олімпійський Комітет» законодавчо закріпила права НОК як незалежної, неурядової, громадської організації. 6. 1994 р. на XVII зимових Олімпійських іграх у Ліллегаммері національна олімпійська збірна України вперше виступила окремою командою. 7. 1994 р. сесія МОК обрала Валерія Борзова членом МОК. 8. 1995 р. засновано Асоціацію олімпійців, Олімпійський фонд, періодичне видання – журнал «Олімпійська арена», призначення стипендій Олімпійської солідарності атлетам України тощо. 9. У липні 2004 р. Київ прийняв етап естафети Олімпійського вогню. 10. 2006 р. запроваджено чітку і прозору систему фінансування

	<p>суб'єктів олімпізму.</p> <p>11. 2007 р. створено Українську академію спорту.</p> <p>12. Започатковані освітні проекти: Всеукраїнський олімпійський урок, Олімпійська книга, Олімпійське лелеченя, Олімпійський куточок, Do like Olympians, #OlympicLab, European Week of Sport тощо.</p>
--	---

6.3. Здобутки спортсменів Української РСР та у складі об'єднаної команди незалежних держав на Олімпійських іграх

Рік	Місто	Золота	Срібна	Бронзова	Всього
1952	Гельсінкі	10	9	1	20
1956	Мельбурн	14	4	11	29
1960	Рим	16	11	6	33
1964	Токіо	13	12	7	32
1968	Мехіко	14	10	8	32
1972	Мюнхен	20	7	9	36
1976	Монреаль	27	21	21	69
1980	Москва	40	18	18	76
1988	Сеул	19	15	25	59
1992	Барселона	10	10	9	29

6.4.Здобутки спортсменів України на Олімпійських іграх

Рік	Місто	Золота	Срібна	Бронзова	Всього
1994	Ліллекхаммер	1		1	2
1996	Атланта	9	2	12	23
1998	Нагано		1		1
2000	Сідней	3	10	10	23
2004	Афіни	8	5	9	22
2006	Турин			2	2
2008	Пекін	7	4	11	22
2012	Лондон	5	4	10	19
2014	Сочі	1		1	2
2016	Ріо-де-Жанейро	2	5	4	11
2018	Пхьончхан	1			1
2020	Токіо	1	6	12	19
2022	Пекін		1		1

6.5.Здобутки спортсменів України на Юнацьких Олімпійських іграх

Рік	Місто	Золота	Срібна	Бронзова	Всього
2010	Сінгапур	10	9	16	35
2012	Інсбрук		3		3
2014	Нанкін	9	9	11	29
2016	Ліллекхаммер	1	1	1	3
2018	Буенос-Айрес	7	8	8	23
2020	Лозанна	1	1	2	4
2024	Канвондо		1	1	2

6.6.Здобутки спортсменів України на Європейських іграх

Рік	Місто	Золота	Срібна	Бронзова	Всього
2015	Баку	8	14	24	46
2019	Мінськ	16	17	18	51
2023	Краків	21	12	8	41

6.7.Здобутки спортсменів України на Європейських Олімпійських фестивалях

Рік	Золота	Срібна	Бронзова	Всього
1993	5	7	6	18
1995	3	6	8	17
1997	11	5	5	21
1999	3	4	5	12
2001	4	4	1	9
2003	5	5	7	17
2005	4	6	4	14
2007	8	6	4	18
2009	2	5	8	15
2011	8	4	3	15
2013	1	7	9	17
2015	4	7	1	12
2017	3	7	1	11
2019	8	7	12	27
2022	6	6	6	18
2023	2	5	8	15

6.8. Показники стану розвитку фізичної культури і спорту в Україні

1.	Фізичне здоров'я різних груп населення.
2.	Залучення громадян до занять масовим спортом.
3.	Залучення дітей та молоді, у тому числі дітей та молоді з інвалідністю, до занять у дитячо-юнацьких спортивних школах.
4.	Досягнення спортсменів України на міжнародних спортивних змаганнях, передусім Олімпійських, Європейських, Паралімпійських і Дефлімпійських іграх тощо.
5.	Забезпеченість кадрами сфери фізичної культури і спорту.
6.	Фінансове та матеріально-технічне забезпечення сфери фізичної культури і спорту.
7.	Кількість спортивних споруд у різних регіонах країни.
8.	Відповідність спортивних споруд міжнародним стандартам.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

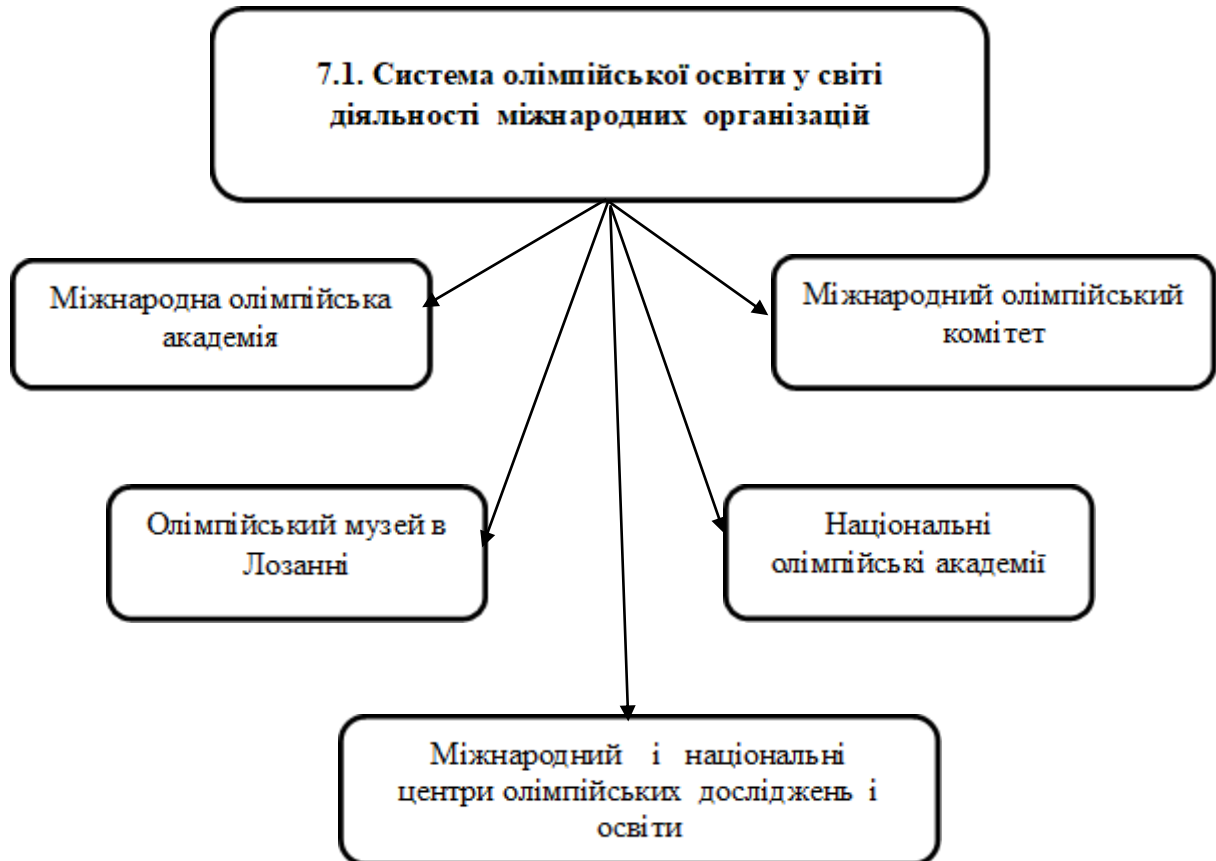
Практичне заняття № 11

1. Передумови зародження олімпійського руху в Україні.
2. Фактори впливу на формування олімпійського руху в Україні.
3. Перша Російська Олімпіада 1913 р. у Києві та її значення для розвитку олімпійського руху.
4. Презентація «Діяльність українських спортивних діячів на початку зародження сучасного олімпійського руху».

Практичне заняття № 12

1. Розвиток олімпійського спорту в Україні за часів СРСР.
2. Причини не участі спортсменів СРСР в Олімпійських іграх в 1920-1930-х роках ХХ ст.
3. Українські Олімпіади в еміграції.
4. Презентація «Українська діаспора та олімпійський рух».

ЛЕКЦІЯ 7
ОЛІМПІЙСЬКА ОСВІТА: ІСТОРІЯ, СТРУКТУРА, ЗМІСТ І ФОРМИ

7.2. Місце олімпійської освіти у документах міжнародних організацій

Олімпійська хартія, правило 2.1	Національні олімпійські комітети повинні «просувати фундаментальні принципи і цінності олімпізму у своїх країнах, зокрема в сфері спорту і освіти, просуваючи програми олімпійської освіти на всіх рівнях в школах, інститутах фізичного виховання і спорту та університетах, а також спонукаючи створення закладів Олімпійської освіти, таких як національні Олімпійські академії, Олімпійські музеї та інші програми, включаючи культурні, що мають відношення до Олімпійського руху».
Всесвітній форум «Освіта і спорт на служінні олімпізму» (2004 р.)	«...подвоїти свої зусилля, присвятивши, більш, ніж будь-коли, пропаганді і розповсюдженню світової культури, взаєморозуміння, взаємної поваги різних цивілізацій людства, універсальної етики і духу справедливої гри в рамках роботи програм з превентивної олімпійської освіти....; відігравати активну роль у процесі впровадження олімпійської освіти в школах та інститутах відповідних країн та підтримки ініціатив Комісії МОК з питань культури і олімпійської освіти».
52-е засідання Генеральної Асамблеї ООН	Спорт як засіб сприяння освіти, здоров'ю, розвитку миру.
Олімпійський порядок денний – 2020, рекомендація 22	Поширювати освіту, засновану на олімпійських цінностях: 1. МОК повинен зміцнити партнерські відносини з ЮНЕСКО в частині включення спорту і його цінностей до шкільних програм усіх країн світу. 2. МОК повинен розробити електронну платформу для надання освітніх програм НОКом різних країн і іншим організаціям, орієнтованим на олімпійські цінності. 3. МОК повинен знайти і підтримати ініціативи, які можуть допомогти поширенню олімпійських цінностей.

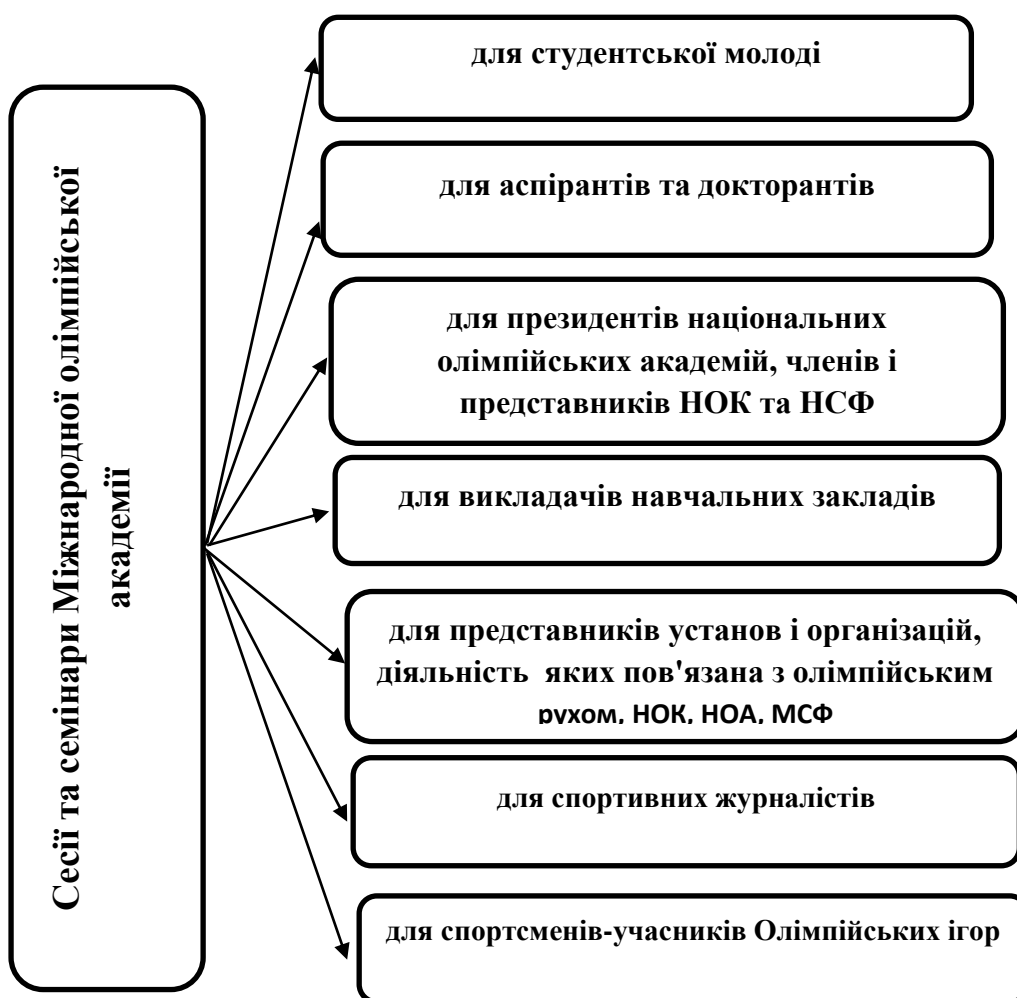
7.3. Міжнародна олімпійська академія – інтелектуальна частина сучасного Міжнародного олімпійського руху, покликана зберігати та поширювати олімпійський дух, вивчати і реалізувати суспільні і виховні принципи Олімпійських ігор, науково консолідувати навколо олімпійської ідеї

1925	Ідея створення навчального центру на території стародавньої Олімпії офіційно висловив представник НОК Греції професор Іоаніс Христафіс на VIII Олімпійському конгресі.
1934	Сесія МОК (Афіни) – питання про створення в Олімпії культурно-освітньої установи.
1936	Створення Карлом Діємом у Берліні Міжнародного олімпійського інституту, відкриття Олімпійського музею, заснування журналу «Olympic Review».
1938	Пропозицію Карла Дієма створити в Олімпії Міжнародну олімпійську академію було підтримано Олімпійським комітетом Греції, а також МОК.
3 – 4 вересня 1943	У результаті бомбардування було зруйновано приміщення Міжнародного олімпійського інституту.
1945 р.	Пропозиція Карла Дієма заснувати Міжнародну олімпійську академію в США не знайшла підтримки.
1947 р.	На Сесії МОК (Стокгольм) Іоаніс Кетсеас представив проект створення Міжнародної олімпійської академії в Олімпії.
1949 р.	На сесії МОК (Рим) одностайно прийнято пропозиції НОК Греції, пов'язані з відкриттям в Олімпії Міжнародної олімпійської академії.
1961 р.	Відбулося Офіційне відкриття Міжнародної олімпійської академії в Олімпії.

7.4. Завдання Міжнародної олімпійської академії:

– функціонувати як міжнародний академічний центр олімпійської освіти та досліджень;
– діяти як міжнародний форум вільного висловлювання та обміну ідеями серед членів олімпійської сім'ї, вчених, спортсменів, спортивних керівників, педагогів, діячів мистецтва, а також молоді всього світу;
– об'єднувати людей всього світу в душі дружби і співробітництва;
– застосовувати отримані знання і досвід в реалізації ідей олімпізму в різних країнах світу;
– зберігати і поширювати ідеї і принципи олімпійського руху у світі;
– співпрацювати і підтримувати національні олімпійські академії та інші інститути, основою діяльності яких є олімпійська освіта;
– проводити подальші дослідження в галузі олімпізму, а також сприяти підвищенню ролі останнього у розвитку сучасного суспільства.

7.5. Сесії та семінари МОА

7.6. Мета діяльності національних олімпійських академій: поширення ідей і принципів олімпізму серед широких верств населення, особливо серед дітей та молоді, залучення до здорового способу життя, реалізація олімпійських освітніх програм

7.7. Олімпійський музей в Лозанні

1981 р.	Відкриття тимчасового Олімпійського музею
23 червня 1993 р	Відкриття олімпійського музею на честь 100-річчя сучасного олімпійського руху. У приміщенні музею розташований Центр олімпійських досліджень, до якого входить публічна бібліотека (15 000 книг), відділ архівів та публікацій, відділи аудіовізуальних і фотодокументів

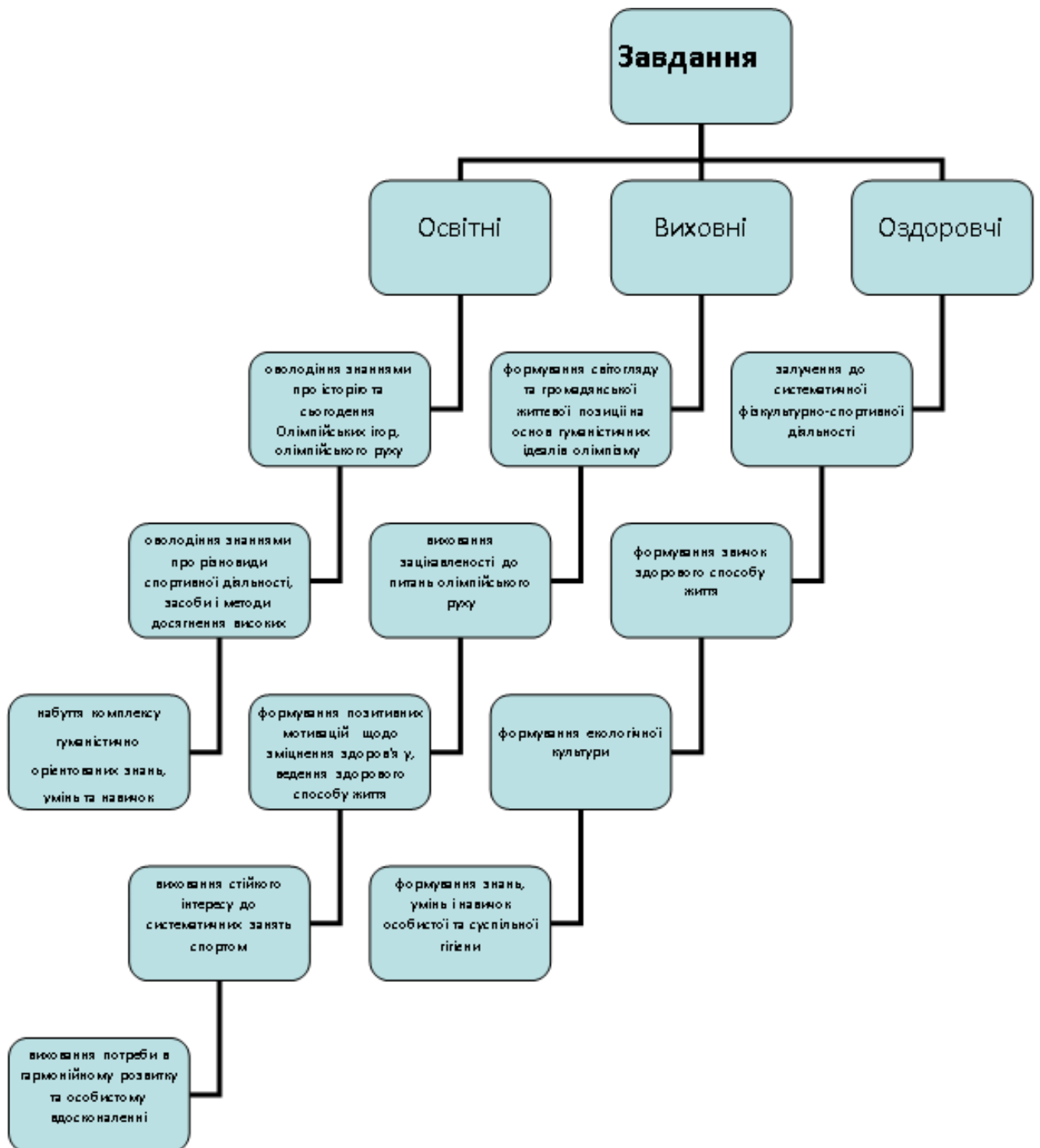
7.8. Олімпійська освіта та її мета

Олімпійська освіта – багаторівневий спеціально організований педагогічний процес формування гармонійно розвиненої особистості через набуття знань, умінь і навичок, розвиток здібностей, інтересів, потреб та ціннісних орієнтацій, що базуються на гуманістичних ідеалах і цінностях олімпізму, і є складовою загальної освіти.

Мета олімпійської освіти – формування особистості, яка у своїх діях і думках в рамках фізкультурно-спортивної діяльності та у повсякденному житті керується загальнолюдськими гуманістичними нормами поведінки, що культивуються олімпізмом та принципами Олімпійської Хартії.

Олімпійська освіта передбачає використання всієї широти і глибини змісту олімпійського руху з його багатою історією та сучасністю, досягненнями, проблемами, суперечностями, складними зв'язками з різними сферами життя світової спільноти як важливої складової частини гуманітарної освіти та гуманістичного виховання.

7.9. Завдання Олімпійської освіти

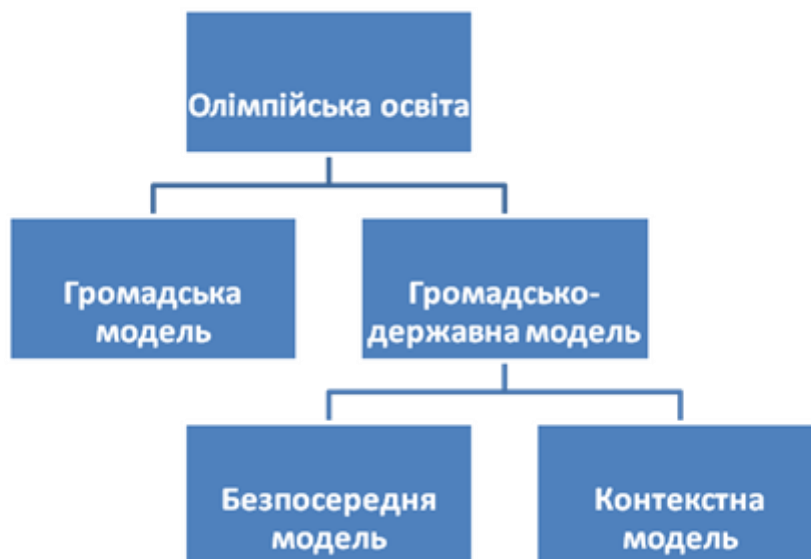

7.10. Функції олімпійської освіти

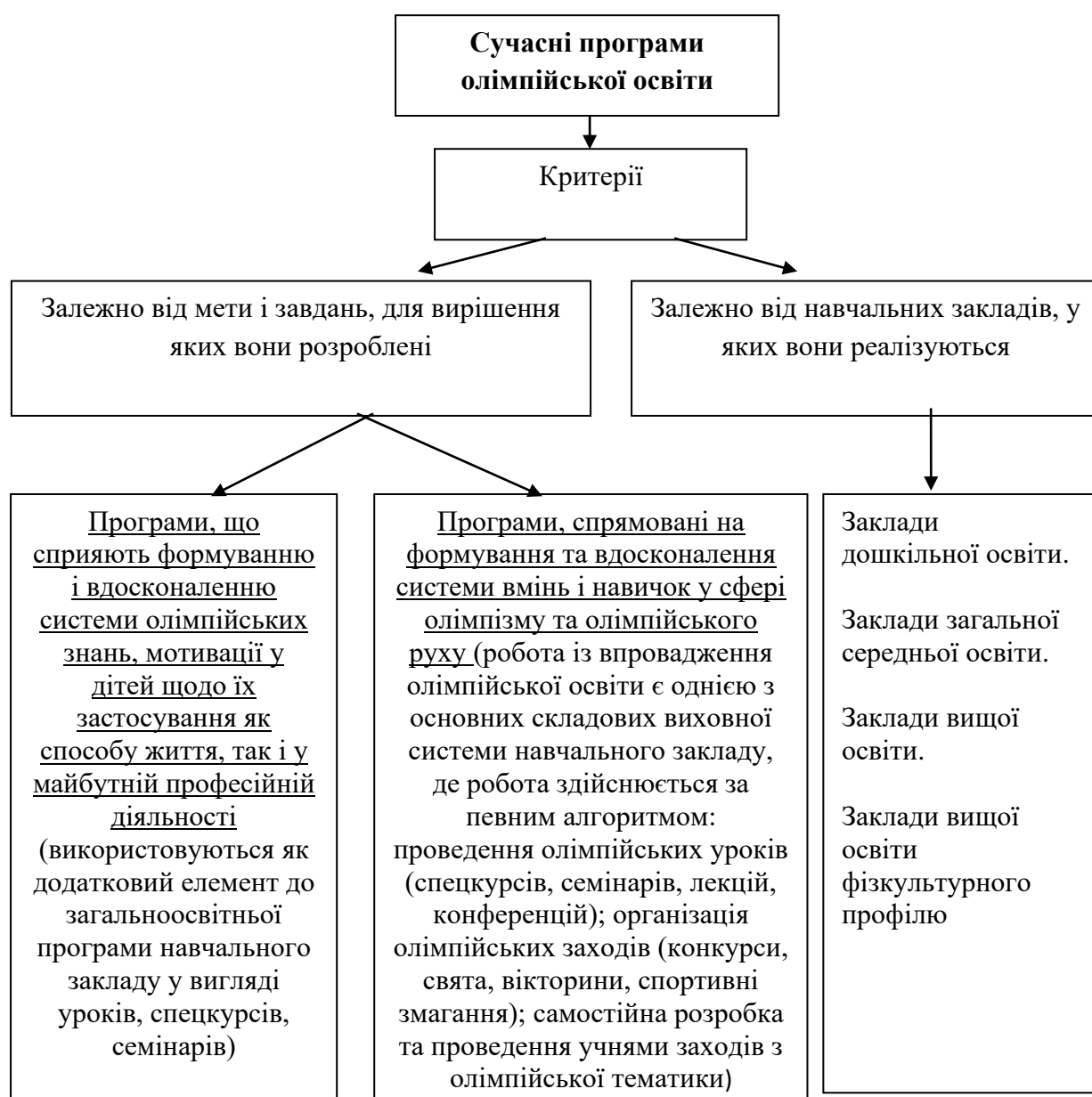

Функція	Завдання
інформаційна	забезпечує підвищення культурологічного рівня, творчу самореалізацію вчителя в його діяльності, пов'язаній з моральною, естетичною, громадсько-правовою оцінкою подій, прийняттям нестандартних рішень, вибором систем і методик навчання й виховання, а також позитивно впливає на розвиток соціально-значущих зв'язків у колективах навчальних закладів
формуюча	забезпечує створення умов для впливу ідей олімпізма на розвиток педагогів, адаптацію та самореалізацію творчості кожного учня на основі гуманістичних та демократичних принципів
статусна	забезпечує розуміння і прийняття керівниками освіти та спорту, педагогами та спортсменами важливої ролі олімпійського руху як ефективного засобу виховання підростаючого покоління
мотиваційна	полягає у створенні соціально-психологічних і педагогічних умов, що спонукають суб'єктів процесу олімпійського виховання до ефективного виконання обов'язків і соціально-ціннісних функцій у колективах освітніх установ, і спрямована на створення умов для формування в учнів відповідних мотиваційних та поведінкових характеристик активної соціальної орієнтації на засадах здорового способу життя
профілактична	дозволяє прогнозувати, упереджувати та ліквідувати антисоціальні прояви поведінки, негативні якості і риси характеру школярів в інтересах формування й розвитку соціально-ціннісних утворень у навчально-виховному процесі у поєднанні з відповідними заходами виховного характеру у процесі оволодіння знаннями та їх застосуванням на практиці формують не тільки його мислення, а особистість людини в цілому

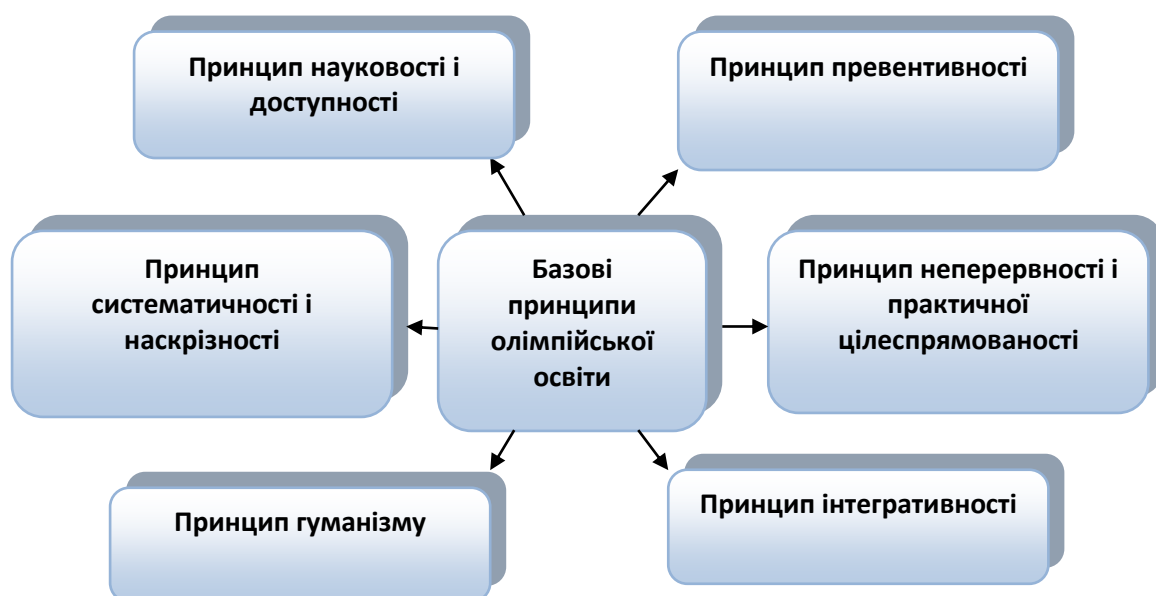
7.11. Моделі реалізації олімпійської освіти

7.12. . Класифікація сучасних програм з олімпійської освіти

7.13. Базові принципи олімпійської освіти

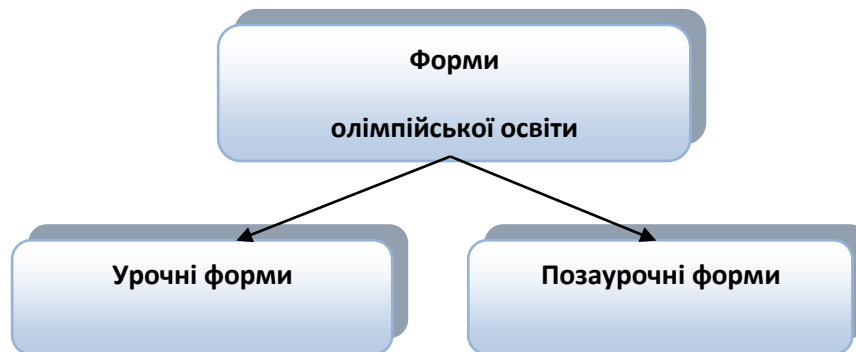
принцип науковості і доступності	виявляється в адаптації знань до вікових особливостей школярів, їх зв'язок з наукою
принцип системності і наскрізності	передбачає логічний системний зв'язок усіх етапів педагогічного процесу, спрямованого на гармонійний і різнобічний розвиток особистості дитини
принцип неперервності та практичної цілеспрямованості	передбачає наступність у реалізації етапів навчально-виховної роботи і здійснюється у різних соціальних інститутах, у різних видах навчальної та поза навчальної діяльності
принцип превентивності	означає, що виховні впливи на основі врахування інтересів особистості і суспільства всіх інститутів, котрі беруть участь у педагогічному процесі, спрямовуються на профілактику негативних проявів у поведінці школярів, на допомогу та їх захист, вироблення імунітету до негативних впливів соціального оточення
принцип гуманізму	передбачає орієнтацію на школяра як вищу цінність і полягає у створенні сприятливої ситуації для готовності сприймати і адекватно реагувати на виховний вплив з боку учнів, формування свідомого ставлення до своєї поведінки, життєвого вибору
принцип інтегративності	передбачає синтез теоретичних і практичних знань цілісній картині про гармонійний розвиток особистості

7.14. Зміст олімпійської освіти

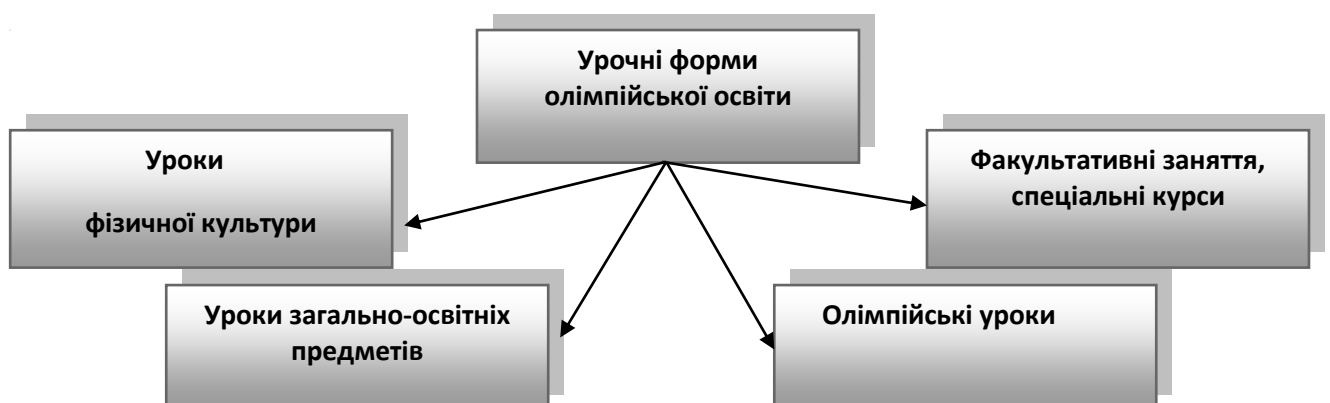
Зміст олімпійської освіти – це визначене коло знань всієї широти і глибини олімпійського руху з його багатою історією та сучасністю, досягненнями, проблемами, суперечностями, складними зв'язками з різними сферами життя світової спільноти, а також умінь і навичок, зазначених в освітніх програмах.

7.15. Форми олімпійської освіти

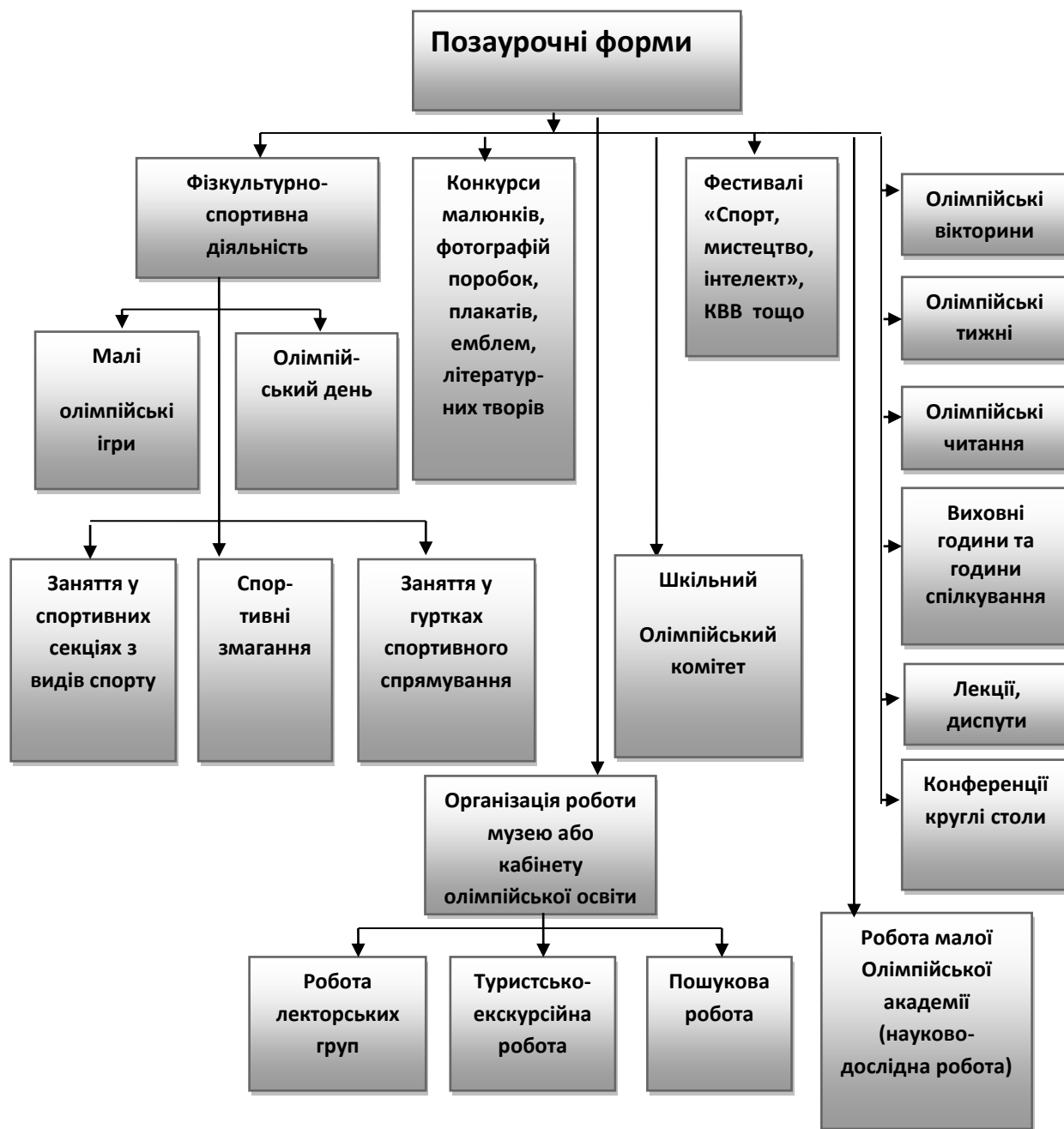
Форми олімпійської освіти – це різновиди організації освітньої діяльності та процесу виховання, способи зовнішнього вираження змісту навчально-виховної роботи. .

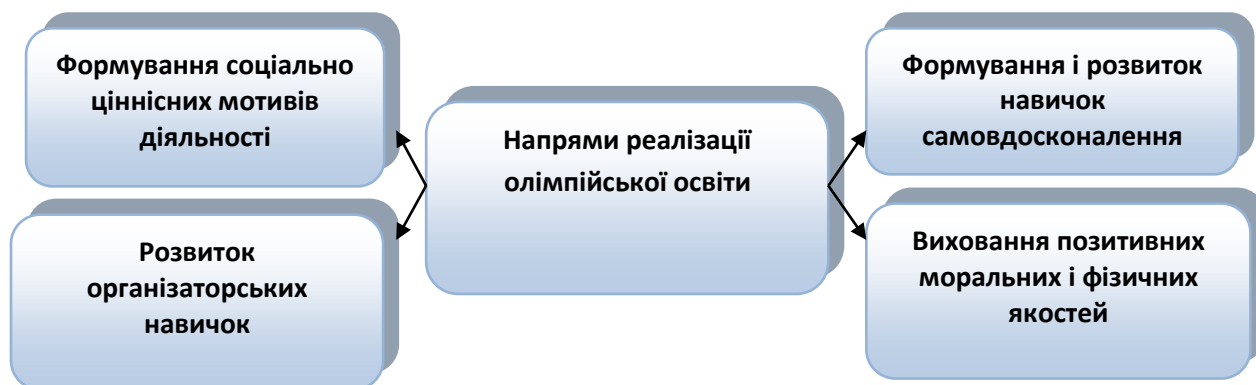
7.15.1. Урочні форми інтеграції олімпійської освіти

7.15.2. Позаурочні форми інтеграції олімпійської освіти

7.16. Напрями реалізації олімпійської освіти

7.17. Олімпійська академія України

Олімпійська академія України – громадською організацією і діє під егідою НОК України, створена відповідно до рекомендацій Міжнародного олімпійського комітету та за підтримки Національного олімпійського комітету України 20 вересня 1991 року

Мета діяльності Олімпійської академії України – сприяти розвитку і зміцненню олімпійського руху в Україні, духовному збагаченню людей, поширенню обміну цінностями світової культури під знаком ідей і принципів олімпізму

7.18. Програма створення олімпійської освіти в Україні

Створення кафедр олімпійського спорту у спеціалізованих та педагогічних закладах вищої освіти України

Введення до Державного стандарту вищої школи навчальної дисципліни «Олімпійський спорт»

Розробка і видання її навчально-методичного забезпечення

Створення національного центру олімпійських досліджень

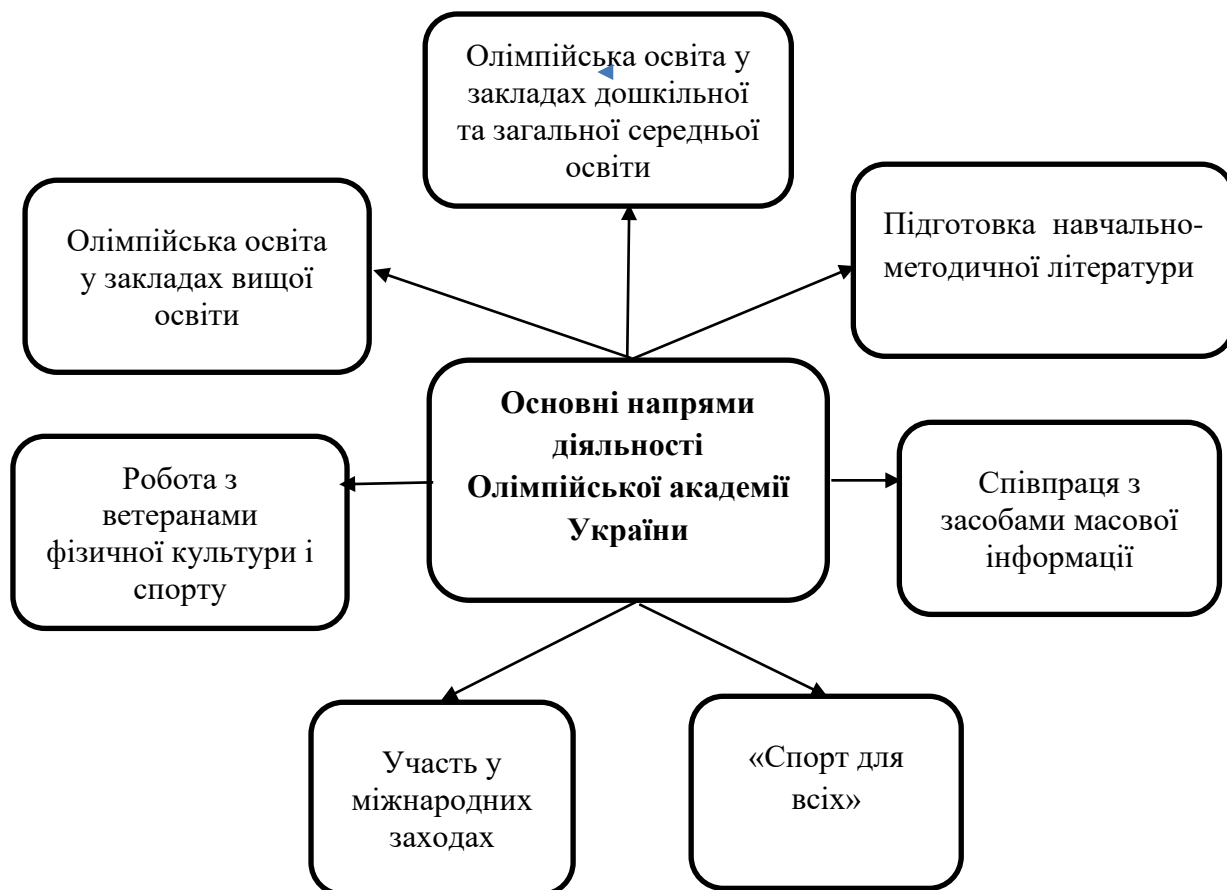
Створення олімпійського музею

Створення олімпійських бібліотек

Створення видавництва «Олімпійська література»

Щоквартальне видання науково-теоретичного журналу «Наука в олімпійському спорті» та популярного видання «Олімпійська арена»

7.19. Основні напрями діяльності Олімпійської академії України

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Практичне заняття № 13

1. Олімпійська освіта: витоки, мета, завдання, функції.
2. Система олімпійської освіти у світі діяльності міжнародних організацій (МОК, НОК, МОА, НОА, центри олімпійських досліджень, олімпійські музеї).
3. Міжнародна олімпійська академія: історія створення, мета і завдання.
4. Моделі і форми олімпійської освіти.

Практичне заняття № 14

1. Система олімпійської освіти в Україні.
2. Освітні проекти НОК України та ОА України.
3. Презентація для проведення олімпійського уроку в школі на тему (за вибором):
 - «Живи за принципами чесної гри!»;
 - «Гармонія тіла, духу і розуму»;
 - «О спорт, ти – мир!»;
 - «Допінг у спорті»;
 - «Олімпійські цінності»;
 - «Олімпійський спорт і мистецтво».

ЗАПИТАННЯ ПІДСУМКОВОЇ РОБОТИ

1. Предмет та зміст навчальної дисципліни «Олімпійський спорт».
2. Причини введення курсу «Олімпійський спорт».
3. Основні поняття курсу: олімпійський спорт, Ігри Олімпіади, зимові Олімпійські ігри, юнацькі Олімпійські ігри, олімпіада, олімпійський рух.
4. Олімпізм, основні ідеї концепції олімпізму.
5. Давньогрецька цивілізація та спорт.
6. Місце та роль агоністики в житті давньогрецького суспільства.
7. Атлетичні змагання Стародавньої Греції (Істмійські ігри, Німейські ігри, Піфійські ігри).
8. Легенди та міфи про Олімпійські ігри Стародавньої Греції (6 подвиг Геракла, перегони на колісницях Піллопса, угода між Іфітом та Лікургом).
9. Історичні відомості про Олімпійські ігри Стародавньої Греції (грецький та римський періоди; початок літочислення та причини припинення проведення Олімпійських ігор).
10. Програма Олімпійських ігор у Стародавній Греції (з 776 р. до н.е. по 394 р.).
11. Учасники Олімпійських ігор у Стародавній Греції (грецький та римський періоди).
12. Підготовка до Олімпійських ігор у Стародавній Греції.
13. Педагогіка Давньогрецьких Олімпійських ігор.
14. Значення Давньогрецьких Олімпійських ігор для сучасності.
15. Економічні, політичні та культурні передумови відродження Олімпійських ігор.
16. Розвиток систем фізичного виховання у різних країнах світу.
17. Спроби відродження Олімпійських ігор (Котсволдські Олімпійські ігри, Олімпійські ігри в Мач Венлоці, Панеллінська Олімпіада, Олімпійські ігри в Рондо).
18. Місце та роль П'єр де Кубертена у відродженні Олімпійських ігор.
19. О.Д. Бутовський, його погляди ідеї та роль у відродженні Олімпійських ігор.
20. Перший олімпійський конгрес та його рішення.
21. Вплив формування сучасного олімпізму на розвиток фізичної культури і спорту.
22. Періодизація Олімпійських ігор сучасності та її характеристика.
23. Позитивні риси Олімпійських ігор I періоду сучасності.
24. Негативні риси Олімпійських ігор I періоду сучасності.
25. Позитивні риси Олімпійських ігор II періоду сучасності.
26. Негативні риси Олімпійських ігор II періоду сучасності.
27. Позитивні риси Олімпійських ігор III періоду сучасності.
28. Негативні риси Олімпійських ігор III періоду сучасності.

29. Позитивні риси Олімпійських ігор IV періоду сучасності.
30. Негативні риси Олімпійських ігор IV періоду сучасності.
31. Позитивні риси Олімпійських ігор V періоду сучасності.
32. Негативні риси Олімпійських ігор V періоду сучасності.
33. Становлення олімпійського руху на українських землях Російської імперії.
34. Розвиток спортивного руху на території УСРР, УРСР 1919-1952 рр.
35. Участь спортсменів УРСР в Олімпійських іграх.
36. Участь спортсменів України у складі збірної команди СНД в Олімпійських іграх.
37. Участь спортсменів України в Іграх Олімпіад та зимових Олімпійських іграх у складі національної збірної команди.
38. Перспективи розвитку олімпійського руху в Україні.
39. Олімпійська освіта: витоки, мета, завдання, функції.
40. Система олімпійської освіти у світі діяльності міжнародних організацій (МОК, НОК, МОА, НОА, центри олімпійських досліджень, олімпійські музеї).
41. Міжнародна олімпійська академія: історія створення, мета і завдання.
42. Моделі і форми олімпійської освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Булатова М. М. Олімпійська спадщина України: художній альбом. Київ : Олімпійська література, 2016 р. Кн. 1. 128 с.
2. Булатова М. М. Олімпійська спадщина України: художній альбом. Київ : Олімпійська література, 2017 р. Кн. 2. 144 с.
3. Булатова М.М. Енциклопедія олімпійського спорту в запитаннях і відповідях. Друге видання. Київ : Олімпійська література, 2011. 400 с.
4. Бубка С. Н., Булатова М. М., ред. Олімпійський рух в Україні: історія і сучасність. Київ, 2021. 304 с.
5. Булатова М. М., Бубка С.Н., Платонов В. М. Олімпійський рух. Історія і сучасність: у 2 кн. Київ : Олімпійська література, 2021. 648 с.
6. Булатова М. М., Бубка С.Н., Платонов В. М. Олімпійський спорт у системі гуманітарної освіти : навчальне видання. Київ : Перша друкарня, 2019. 912 с.